

รัฐศาสตร์วิจารณ์

Political Science Critique

ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 มกราคม – มิถุนายน 2563

ISSN : 2697-598X

รัฐศาสตร์วิจารณ์ ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 มกราคม - มิถุนายน 2563

Political Science Critique, Centre of Politics, Social and Area Studies,

Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University.

Vol. 7 No. 13 January - June 2020

ISSN : 2697-598X

ปีที่พิมพ์ : มิถุนายน 2563

Year : June 2020

© 2019 by Centre of Politics, Social and Area Studies, Faculty

of Political Science, Ramkhamhaeng University.

พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา

วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2563.

1.วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์. I. ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา,
เจ้าของ. II. ชื่อเรื่อง.

ISSN 2697-598X

ii วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

รัฐศาสตร์พิจารณา ศูนย์การเมือง สังคมและอาณาบริเวณศึกษา

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นวารสารที่นำเสนอบทความวิชาการ จากคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาเกี่ยวกับสาขารัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐประศาสนศาสตร์ สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง และเอเชียศึกษาในกรอบอาณาบริเวณศึกษา (Area study) วารสารเอเชียพิจารณาใช้การกลั่นกรองบทความก่อนลงตีพิมพ์แบบผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา (Double-blind Peer Review) โดยแต่ละบทความต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน วารสารเอเชียพิจารณาจัดพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ (ม.ค.-มิ.ย. และ ก.ค.-ธ.ค.)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่บทความวิชาการในสาขารัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐประศาสนศาสตร์ การเมืองการปกครอง บริหารรัฐกิจ นโยบายสาธารณะ โดยมีอาณาบริเวณ (Area study) อยู่ในภูมิภาคเอเชีย
2. เพื่อส่งเสริมให้คณาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิผลิตผลงานทางวิชาการเผยแพร่ต่อสาธารณชนในรูปแบบบทความทางวิชาการและบทพิจารณาหนังสือ
3. เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และนักวิจัย
4. เป็นเอกสารประกอบการเรียน การสอนในระดับอุดมศึกษา

ข้อความและบทความในวารสารฉบับนี้เป็นแนวความคิดของผู้เขียน การตีพิมพ์บทความซ้ำเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน ไม่ใช่ความคิดเห็นและความรับผิดชอบของคณะผู้จัดทำ บรรณาธิการ กองบรรณาธิการและมหาวิทยาลัยรามคำแหง

iv วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

รัฐศาสตร์วิจารณ์ ศูนย์การเมือง สังคมและอาณาบริเวณศึกษา
Political Science Critique, Centre of Politics, Social and
Area Studies,
ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 (มกราคม - มิถุนายน 2563)
ISSN 2697-598X

เจ้าของ ศูนย์การเมือง สังคมและอาณาบริเวณศึกษา

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บรรณาธิการบริหาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บรรณาธิการประจำฉบับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ โชะเฮง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กองบรรณาธิการ

ภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.โคริน เฟื่องเกษม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ **สำนักวิชาการรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์**
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ทองเฝือ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

รองศาสตราจารย์ ดร.วรารักษ์ เฉลิมพันธุ์ศักดิ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษอวีร์ ยี่หมะ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกริช สังขมณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรเศรษฐ์ เจียมจิโรจน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ เศรษฐมาลินี

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
สถาบันศาสนา วัฒนธรรมและสันติภาพ
และหัวหน้าสาขาวิชาสันติศึกษา
มหาวิทยาลัยพายัพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จันทร์โรจน์กิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิเชฐ แสงทอง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยา
เขตปัตตานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิชนันท์ อารีย์

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร.กรวิทย์ เกาะกลาง

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ศุภผล

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มูฮัมหมัดอิลยาส ญาปริง

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาจารย์ ดร.เกรียงชัย ปิงประวดี

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาจารย์ ดร.กานต์ บุญยะกาญจน์

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาจารย์ ดร. วุฒิพล วุฒิวงษ์

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

ภายนอก

vi วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ทองเฝือ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมิหรา จิตตลดากร

รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ สุขวิรัช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิชญ์ อารีย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษมณี ยีหมะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิระ ไรจนะประภาณันต์

อาจารย์ ดร.กรวิทย์ เกษะกลาง

อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ มีสัณฐาน

อาจารย์ ดร.สุวิชา วรวิเชียรวงษ์

อาจารย์ ดร.ศราวุฒิ อารีย์

ภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐพงศ์ บุญเหลือ

อาจารย์ ดร.เกรียงชัย ปิงประวัติ

ผู้จัดการ

คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

อาจารย์บัณฑิตพิเศษ

อาจารย์บัณฑิตพิเศษ

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนิด้า

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย หลักสูตรรัฐประศาสนศาสต

รมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข

ศูนย์มุสลิมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นางสาวอินทรา หวังเกษม

ประจำคณะผู้จัดทำ

นางสาวธนาทิพย์ โขยศิริส

พิสูจน์อักษร

นางจรรุวรรณ น้อยพิทักษ์

ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม

นางสาวสุริษา ธวัชชัยพิบูลย์

พิมพ์ที่

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ฉบับอิเล็กทรอนิกส์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

www.asiajournal.ru.ac.th

บทบรรณาธิการ

ในวารสารฉบับต้นปี พ.ศ.2563 เป็นวารสารที่มีความหลากหลายในแง่ของเนื้อหา แต่อย่างไรก็ดีในความหลากหลาย ก็ทำให้เราได้วารสารที่มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้งในด้านการบริหารรัฐกิจ และประเด็นคัดสรรเฉพาะทางนโยบาย ถือเป็นวารสารอีกหนึ่งฉบับที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาที่กำลังสนใจ หรือกำลังอยู่ระหว่างการทำงานวิจัย กล่าวคือบทความที่ได้รับรวบรวมในวารสารเล่มนี้สามารถนำไปเป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการที่จะศึกษาในด้านรัฐศาสตร์ในมิติต่างๆ

สำหรับเนื้อหาในวารสารฉบับนี้มีวิธีการนำเสนอ และจัดกลุ่มตามประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่อง ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก จะเป็นประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการของหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างองค์กรในการจัดการปัญหาชายแดน นอกจากนี้ยังมีประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาองค์กรเพื่อเข้าสู่อาเซียน ในส่วนที่สอง จะเป็นประเด็นที่เน้นเกี่ยวกับนโยบาย โดยเนื้อหาในส่วนนี้ เป็นการศึกษาออกนโยบายเพื่อจัดการประมงผิดกฎหมาย กระเป๋าแบนด์เนม รวมไปถึง การคุ้มครองแรงงาน

Editorial

The issue of 2020 contains a variety of contents. This variety contribute to the inclusiveness of this issue, which covers Public Administration, and Selective Public policies Issues. This Journal could benefit the student who is interested in this field of political science as well as the researcher who is conducting his/her research on such a topic. In other words, the articles collected in this issue can be used as an concrete evidence or a guideline for studying in the field of political science. This issue presents and categorizes contents according to the connection of the topic with one another, resulting in two major parts.

The first part is about the administration of institutions both in public and private sector. The part covers the topics about Collaborative formation between public and private organization of car theft solution in Thailand border area and Factors Influencing Strategic Management of Modern Organization Development for Apartments to Enter ASEAN Economic Community of Thailand. The second part highlights the topics of Public policies, discussing about Policy for solving Illegal Fishing Problems Towards the Local Fishery Group, Samutprakan Province and Formation of Thai government policy of taxation online brand name bag

x วารสารรัฐศาสตร์พิจาร

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

in 2019 Additionally, the part also examines Labor safety Protection Policy 2011 to 2019.

สารบัญ

หน้า

บทบรรณาธิการ

ทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตร:

1

การพิจารณาเกี่ยวกับกลยุทธ์และผลลัพธ์

ปริญญานวลเปียน

แนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กัญชา

16

เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย

นาราวา หนูแดง

การก่อด่วนนโยบายของรัฐไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนม

29

ออนไลน์ ปี พ.ศ. 2562

สุธาทิพย์ หาราชพันธุ์

การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหา

47

การโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

ธมนภัทร สีดอกบวบ

นโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562

64

ยงศิลป์ คิวประภัสสร

xii วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

สารบัญ

หน้า

นโยบายการแก้ไขปัญหาคาการท่าประมงผิดกฎหมาย
ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ
ยุพดี หวังทวีทรัพย์ 79

แนวทางการพิจารณาและการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์
ในวารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์ของศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา 97

ทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตร: การพิจารณาเกี่ยวกับกลยุทธ์และผลลัพธ์¹

Theory of Asymmetric Conflict: Consideration on Its Strategies and Outcomes

ปริญญ นวลเปียน²

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งอธิบายทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตร ซึ่งเป็นความขัดแย้งบนฐานของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างคู่ขัดแย้งสองฝ่าย ได้แก่ ตัวแสดงที่เข้มแข็ง และตัวแสดงที่อ่อนแอ ซึ่งคู่ขัดแย้งในลักษณะนี้ยังมีวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่างฝ่ายก็มีตัวเลือกในการดำเนินกลยุทธ์และการตอบโต้เชิงกลยุทธ์ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรมักจะมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่มีผลรวมเป็นศูนย์หรือมีผลลัพธ์แบบแพ้-ชนะ อย่างไรก็ตาม บทความนี้ได้เพิ่มเติมมุมมองจากทฤษฎีการเจรจาต่อรอง ซึ่งช่วยให้บทความนี้สามารถระบุถึงการมีส่วนร่วมของฝ่ายที่สามในความขัดแย้งได้มากขึ้น ตลอดจนอธิบายถึงบทบาทของฝ่ายที่สามในการจัดการความขัดแย้งแบบอสมมาตรได้อีกด้วย

คำสำคัญ: ความขัดแย้งแบบอสมมาตร กลยุทธ์ ผลลัพธ์ การเจรจา

¹ บทความนี้ปรับปรุงจากส่วนหนึ่งของคณาณิพนธ์ของผู้เขียน เรื่อง Asymmetry of Power Relations Between Thai Government and Malay Muslims and Its Impacts on the Conflict in Southern Thailand, 2004 – 2013, University Utara Malaysia, 2016

²นักวิชาการอิสระ

Abstract

This article aims to explain theory of asymmetric conflict which bases on the unequal power relationship between the stronger and the weaker. Each side has exercised different objectives and strategies. This theory usually focuses on zero-sum outcome. Furthermore, the article adds the perspective of theory of negotiation that provides the area for third party to participate more in the conflicts. Also, this theory clarifies the role of third party in the asymmetric conflict management.

Keyword: Asymmetric Conflict, Strategy, Outcome, Negotiation

1. บทนำ

เนื่องจากสังคมการเมืองทุกแห่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่มีรูปแบบอันแตกต่างหลากหลายได้ จึงนำมาซึ่งคำอธิบายในเชิงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้งในมิติต่าง ๆ ขึ้นอย่างมากมาย ทั้งในส่วนที่สัมพันธ์กับที่มา รูปแบบ ผลกระทบ และการแก้ไขปัญหา รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยระดับบุคคล องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนครอบคลุมทั้งประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในขณะที่ความขัดแย้งแบบอสมมาตร ถือเป็นลักษณะความขัดแย้งในระบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างคู่ขัดแย้ง เพราะความขัดแย้งแบบอสมมาตร จะเกิดขึ้นในบริบทของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งเสมอ ซึ่งในปัจจุบันมักปรากฏความขัดแย้งแบบอสมมาตรอยู่ทั้งระดับภายในประเทศและข้ามประเทศให้พบเห็นได้ทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งของกลุ่มต่าง ๆ ที่ต่อสู้กับรัฐ หรือระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ด้วยกันเองก็ตาม

โดยที่ความขัดแย้งในลักษณะนี้กำลังกลายเป็นปัญหาหลักของสังคมการเมืองในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยมากขึ้น ตัวอย่างของความขัดแย้งแบบอสมมาตรที่กำลังเกิดขึ้นคือการต่อสู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ก่อความไม่สงบ การสู้รบแบบกองโจร การก่อการร้าย การต่อต้านการก่อความไม่สงบ และ/หรือการต่อต้านการก่อการร้าย ที่ดำเนินการโดยชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวและรัฐบาลในหลายประเทศ รวมถึงความขัดแย้งที่ยังดำเนินอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการอธิบายถึงสภาพปัญหาและลักษณะของความขัดแย้งในบรรดานักวิชาการ นักการเมือง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง แต่โดยทั่วไปแล้วยังคงไม่มีการถกเถียงประเด็นปัญหานี้ด้วยมุมมองของทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรมากเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาเกี่ยวกับกลยุทธ์และผลลัพธ์ของความขัดแย้งดังกล่าว

ด้วยเหตุที่ทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรมีคำอธิบายที่เป็นไปได้ สำหรับการทำความเข้าใจความขัดแย้งภายในความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่กำลังเกิดขึ้นในโลกปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ บทความนี้จะนำเสนอคำอธิบายของทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตร ทั้งในส่วนของคำนิยามพื้นฐานและขอบข่ายของความขัดแย้งในลักษณะดังกล่าว ตลอดจนคำอธิบายที่เกี่ยวกับกลยุทธ์และผลลัพธ์ของความขัดแย้งแบบอสมมาตร และแนวทางที่เหมาะสมสำหรับจัดการความขัดแย้งในลักษณะดังกล่าวไว้ดังต่อไปนี้

2. ขอบข่ายของความขัดแย้งแบบอสมมาตร

ทฤษฎีอสมมาตรเป็นแนวคิดที่ถูกนำมาใช้อธิบายความขัดแย้งในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ในช่วงแรก ๆ มักใช้อธิบายความขัดแย้งแบบอสมมาตรในบริบทของความขัดแย้งระหว่างประเทศ และในยุคสิ้นสุดสงครามเย็นก็ยังคงมีบทบาทในการ

4 วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

อธิบายสงครามภายในรัฐและระหว่างชาติพันธุ์ (Gallo & Marzano, 2009) โดยพื้นฐานของทฤษฎีอสมมาตร อยู่ตรงกันข้ามกับทฤษฎีสมมาตรที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของความสม่ำเสมอของส่วนต่าง ๆ ซึ่งไปด้วยกันได้อย่างกลมกลืนสวยงาม และสามัคคี รวมถึงการเชื่อมต่อที่มั่นคงระหว่างฝ่ายต่าง ๆ (Brading & Castellani, 2003; Smolin, 2006)

โดยทฤษฎีอสมมาตรมุ่งเน้นไปที่สองประเด็นหลัก ได้แก่ ประการแรก คือ สมรรถนะที่สร้างความแตกต่างโดยพื้นฐานในทางผลประโยชน์และการรับรู้ระหว่างสองฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายที่เข้มแข็ง (ฝ่าย A) และฝ่ายที่อ่อนแอ (ฝ่าย B) ภายในความสัมพันธ์ ประการที่สอง คือ ความตึงเครียดของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันเป็นผลมาของความแตกต่างในทางผลประโยชน์และการรับรู้ระหว่างสองฝ่าย เนื่องจากทฤษฎีอสมมาตรมองว่าความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่ายเป็นพลวัต ความตึงเครียดเกิดขึ้นได้จากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และจากการรับรู้เชิงลบต่อผู้อื่นที่สั่งสมมากขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักเกิดขึ้นพร้อมกัน

นอกจากนี้ความขัดแย้งแบบอสมมาตรยังถูกซ้ำเติมจากสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีผลกำหนดการรับรู้และปฏิสัมพันธ์ในความสัมพันธ์เชิงอำนาจอยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีอสมมาตรเห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ในความสัมพันธ์เชิงอำนาจทำให้เกิดการยอมรับความไม่สมดุลของความสัมพันธ์เชิงอำนาจตามปกติ ซึ่งเป็นระบบของความสัมพันธ์ที่ทั้งสองฝ่ายคำนึงถึงความแตกต่างที่มีอยู่จึงต้องจัดการตนเองอย่างระมัดระวัง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และการรับรู้ของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อที่ว่าความเหนือกว่าของฝ่ายที่มีอำนาจมากกว่าจะไม่ถูกท้าทาย และการตัดสินใจด้วยตนเองของฝ่ายที่มีอำนาจน้อยกว่าจะไม่ถูกคุกคาม (Womack, 2006)

ทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรถูกอธิบายในบริบทของความขัดแย้งภายในความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตัวแสดงหรือผู้กระทำการ (actor) ที่ทำให้ฝ่ายหนึ่งตกอยู่ใต้การบังคับหรือการครอบงำ และเป็นความไม่สมดุลเพราะฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าในทางการเมือง ความสามารถทางทหาร และประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการพัฒนาทางสังคมและเทคโนโลยีก็ได้ (Womack, 2006; Stepanova 2008)

ทั้งนี้ คำอธิบายเกี่ยวกับความขัดแย้งอสมมาตรมักอยู่ในลักษณะต่าง ๆ สามประการกล่าวคือ ประการแรก มีความไม่สมดุลทางอำนาจในความขัดแย้ง ประการที่สอง มีความไม่เท่าเทียมในสถานะของคู่ขัดแย้ง และประการที่สาม เกิดความสามารถในการโต้ตอบเชิงกลยุทธ์และ/หรือยุทธวิธีในการเปลี่ยนรูปแบบของความขัดแย้งดังต่อไปนี้ (Stepanova, 2008; Gallo & Marzano, 2009; Womack, 2004, May)

(1) ความไม่สมดุลของอำนาจอย่างมากพบได้บ่อยครั้งในความขัดแย้งแบบอสมมาตร ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายที่เข้มแข็งกว่าใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบเท่านั้น บางครั้งผู้ที่อ่อนแอกว่าก็สามารถเริ่มต้นความขัดแย้งได้เช่นกัน

(2) ความไม่สมดุลอย่างมากในสถานะระหว่างทั้งสองฝ่ายทำให้เกิดความไม่สมดุลของโครงสร้าง ที่ทำให้ความขัดแย้งแบบอสมมาตรมีความแตกต่างจากความขัดแย้งแบบอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความไม่สมดุลของโครงสร้างที่ฝ่ายหนึ่งคือรัฐหรือสถาบันของรัฐ และอีกฝ่ายเป็นตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐเช่นองค์กรทางการเมืองหรือขบวนการปลดปล่อยจากลัทธิล่าอาณานิคม นอกจากนี้ความไม่สมดุลของอำนาจที่เกิดขึ้นพร้อมกับความไม่สมดุลทางสถานะ ความขัดแย้งในลักษณะนี้เป็นความไม่สมดุลอย่างยิ่งยวดของความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางการเมือง การทหาร สังคมและเศรษฐกิจ

และอื่น ๆ ที่ถูกทำให้ทวีความรุนแรงขึ้นจากสถานะระหว่างผู้ที่เข้มแข็งและผู้ที่ย่อนแอ ซึ่งเป็นภาวะอสมมาตรทวิคูณ (double asymmetry)

(3) ภาวะอสมมาตรเชิงกลยุทธ์ที่มักเกิดขึ้นในความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่สมดุลอย่างมาก ภาวะอสมมาตรเชิงกลยุทธ์ยังเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจสองทาง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ย่อยระหว่างความสัมพันธ์จากฝ่าย A ถึงฝ่าย B และจากฝ่าย B ถึงฝ่าย A ดังนั้นความขัดแย้งแบบอสมมาตรไม่ได้ทำงานในทิศทางเดียว และผู้ที่เข้มแข็งกว่าไม่สามารถใช้พลังที่เหนือกว่าเพื่อบดขยี้คู่ต่อสู้ที่ย่อนแอกว่าได้อย่างเด็ดขาด นอกจากนี้สมมาตรเชิงกลยุทธ์อาจเป็นความขัดแย้งทางอาวุธภายในรัฐ หรือเป็นความขัดแย้งทางอาวุธระหว่างประเทศที่เรียกว่าการทำสงครามนอกรูปแบบ (irregular warfare) ตัวอย่างทั่วไปของการปฏิบัติการทางยุทธวิธีในความขัดแย้งแบบอสมมาตรทางเชิงกลยุทธ์ รู้จักกันในฐานะของการก่อความไม่สงบ การสู้รบแบบกองโจร การก่อการร้าย การต่อต้านการก่อความไม่สงบ และ/หรือการต่อต้านการก่อการร้าย

นอกจากนี้การทำความเข้าใจความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์และ/หรือยุทธวิธี ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของอำนาจว่ามีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจในทางการเมือง การทหาร สังคมและเศรษฐกิจ และอื่น ๆ เมื่อเกิดความขัดแย้งแบบอสมมาตรขึ้นแล้วแต่ละฝ่ายต้องเผชิญกับความไม่สมดุลอย่างยิ่งยวดในด้านทรัพยากร แต่ละฝ่ายจึงต้องใช้ประโยชน์จากจุดอ่อนของคู่ต่อสู้ในทุกรูปแบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ในท้ายที่สุดเมื่อเกิดความขัดแย้งทางอาวุธจะมีการประเมินความเสียหายและความสูญเสียจากทั้งสองฝ่าย ผู้ที่ย่อนแอกว่ามักถือว่าวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการตอบโต้คือการก่อการร้าย โดยการทำให้พลเรือนของฝ่ายตรงข้ามต้องได้รับผลกระทบจากการก่อการร้าย เพื่อให้สามารถสร้างสมดุลกับความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่

ข้อจำกัดที่สำคัญของนักทฤษฎีอสมมาตร ก็คือขาดการอธิบายกระบวนการตัดสินใจและความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ระหว่างตัวแสดง ซึ่งอาจเพิ่มเติมได้ด้วยทฤษฎีอื่นๆ ที่ช่วยวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจของตัวแสดง ดังเช่นแบบจำลองตัวแสดงที่มีเหตุผล (Rational Actor Model: RAM) ที่พัฒนาโดย Graham T. Allison (1971) ซึ่งทำให้เห็นว่าตัวแสดงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเลือกอย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินใจได้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในแง่ของผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายตามแต่ละสถานการณ์ กล่าวคือตัวแสดงที่มีเหตุผลจะเลือกใช้กลยุทธ์ที่ดีที่สุด โดยประเมินผลลัพธ์แบบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นตามมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ Allison เชื่อว่ารัฐเป็นตัวแทนที่มีเหตุผล และรัฐบาลเป็นเวทีที่กลุ่มและบุคคลแข่งขันกันเพื่อให้ได้อำนาจและอิทธิพล ซึ่งมีส่วนกำหนดพฤติกรรมของรัฐบาลด้วยเช่นกัน แนวความคิดนี้ยังมีประโยชน์ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของตัวแสดงที่ไม่ใช้รัฐด้วยเช่นกัน ดังเห็นได้จากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐอาจเป็นเวทีในการใช้อำนาจตัดสินใจร่วมกันของชนกลุ่มน้อย ที่มีเป้าหมายในการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยหรือปกครองตนเองได้เช่นเดียวกัน

3. กลยุทธ์และผลลัพธ์ของความขัดแย้งแบบอสมมาตร

ในความขัดแย้งแบบอสมมาตร มีกลยุทธ์ของตัวแสดงสองฝ่ายที่นำไปสู่ผลลัพธ์ของความขัดแย้งในการต่อสู้กัน โดยปฏิสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ระหว่างกลุ่มที่ทำสงครามสองกลุ่มขึ้นไปในบางสถานการณ์ที่มีกฎและผลลัพธ์กำหนดไว้ ปฏิสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์นี้มุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์ของความขัดแย้ง ซึ่งขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ของกลยุทธ์ที่ตัวแสดงที่เป็นฝ่ายที่อ่อนแอและฝ่ายที่เข้มแข็งใช้ ทฤษฎีนี้มีแนวโน้มที่จะตอบคำถามว่าเหตุใดตัวแสดงที่เข้มแข็งจึงใช้กลยุทธ์ที่ไม่ได้รับการปรับให้เหมาะสมเพื่อให้ประสบความสำเร็จ และผู้อ่อนแอจะเอาชนะสงครามแบบอสมมาตรได้อย่างไร ดังที่อยู่ในงานเขียน

ของ Andrew Mack เรื่อง “Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict” (1975) ที่เห็นว่าขึ้นอยู่กับความแตกต่างของเจตจำนงทางการเมืองที่ต้องการต่อสู้และมิชชัน ซึ่งมียากฐานมาจากการรับรู้ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความเสี่ยง

ในขณะที่ Arreguin-Toft ผู้เขียนหนังสือเรื่อง “How the Weak Win Wars” (2005) กล่าวถึงโอกาสของชัยชนะและความพ่ายแพ้ในความขัดแย้งแบบอสมมาตร ซึ่งขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ของกลยุทธ์ที่ตัวแสดงที่เข้มแข็งและอ่อนแอใช้ในการต่อสู้ ทำให้ได้แนวทางที่มีประโยชน์อย่างมากสำหรับการวิเคราะห์กลยุทธ์ของตัวแสดง

ทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรของ Arreguin-Toft ที่เรียกว่า “ปฏิสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์” ระบุถึงภาวะอสมมาตรในกลยุทธ์อธิบายว่าใครจะชนะในความขัดแย้ง ที่ช่วยขยายความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่มีผลรวมเป็นศูนย์หรือมีผลลัพธ์แบบแพ้-ชนะ (zero-sum outcome) ในความขัดแย้งแบบอสมมาตร ด้วยการวิเคราะห์เชิงสถิติและทางประวัติศาสตร์เชิงลึก เกี่ยวกับความขัดแย้งทางอาวุธแบบอสมมาตร ระหว่างตัวแสดงที่เป็นรัฐและตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐของสงครามในช่วงสองร้อยปี ได้แก่ กรณีศึกษาสงคราม Murid (1830 - 1859) อังกฤษในสงครามแอฟริกาใต้หรือสงครามโบเออร์ (1899 - 1902) การพิชิตเอธิโอเปียของอิตาลี (1935 - 1940) สงครามสหรัฐอเมริกาในเวียดนาม (1965 - 1974) และการแทรกแซงของสหภาพโซเวียตในอัฟกานิสถาน (1979 - 1989)

Arreguin-Toft พบว่าเมื่อฝ่ายที่เข้มแข็งเผชิญกับฝ่ายที่อ่อนแอในความขัดแย้งด้วยอาวุธแบบอสมมาตร กลยุทธ์ที่ถูกต้องจะมีความสำคัญมากกว่าอำนาจ โดยให้เหตุผลว่าทฤษฎีผลลัพธ์ของความขัดแย้งแบบอสมมาตรช่วยอธิบายเหตุผลและวิธีการที่ฝ่ายที่อ่อนแอตอบสนองต่อตัวแสดงที่เข้มแข็งในรูปแบบต่าง ๆ และชี้ให้เห็นว่า

ความล้มเหลวในความขัดแย้งทางอาวุธแบบอสมมาตรเกิดขึ้นจากเงื่อนไขหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแสดงที่เข้มแข็งอาจพ่ายแพ้สงครามได้หากใช้กลยุทธ์ที่ไม่ถูกต้องกับกลยุทธ์ของฝ่ายตรงข้าม

รูปแบบของกลยุทธ์อุดมคติของความขัดแย้งแบบอสมมาตรที่นำเสนอโดย Arreguin-Toft ประกอบด้วยกลยุทธ์เชิงรุกของตัวแสดงที่เข้มแข็ง และกลยุทธ์เชิงรับของตัวแสดงที่อ่อนแอ กลยุทธ์เชิงรุกของตัวแสดงที่เข้มแข็ง ได้แก่ การโจมตีตามแบบแผน และกลยุทธ์แบบอนารยะ (barbarism) การโจมตีตามแบบแผนคือการใช้อำนาจทางทหารที่เข้มแข็งเพื่อที่จะชนะสงครามด้วยการสู้รบขั้นเด็ดขาด โดยทำลายความสามารถทางกายภาพในการต่อต้านของฝ่ายที่อ่อนแอ

ในขณะที่การใช้กำลังแบบอนารยะเป็นกลยุทธ์ที่ถูกปรับใช้เพื่อก่อให้เกิดอันตรายอย่างจงใจหรืออย่างเป็นระบบต่อผู้ที่ไม่ได้ร่วมรบหรือพลเรือน เช่น การทำลายพืชผล การกวาดจับไว้ในค่ายกักกัน การจับตัวประกัน การบังคับให้สูญหาย การข่มขืน การฆาตกรรม และการทรมาน โดยเป้าหมายของการใช้กำลังแบบอนารยะคือการทำลายเจตจำนงทางการเมืองและความสามารถในการต่อสู้ของตัวแสดงที่อ่อนแอ นอกจากนี้ก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางทหารหรือทางการเมือง ฝ่ายที่เข้มแข็งอาจพัฒนาหน่วยรบพิเศษหรือกองกำลังกึ่งทหาร (paramilitary) ขึ้นมาปฏิบัติการด้วยก็ได้

สำหรับกลยุทธ์เชิงรับของตัวแสดงที่อ่อนแอ ได้แก่ การป้องกันตามแบบแผน และกลยุทธ์การรบบแบบกองโจร การป้องกันตามแบบแผนคือการใช้กองกำลังเพื่อป้องกันดินแดน ประชากร ทรัพยากรทางยุทธศาสตร์ ฯลฯ ของผู้อ่อนแอ การป้องกันตามแบบแผนสอดคล้องกับกลยุทธ์การโจมตีตามแบบแผน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเสียหายให้กับศักยภาพของตัวแสดงที่เข้มแข็งในการโจมตีโดยการทำลายกองกำลังติดอาวุธที่รุกรานหรือกระทำในทำนองเดียวกัน ในขณะที่การรบบแบบกองโจรและกลยุทธ์

เกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นองค์การจัดตั้งของภาคส่วนทางสังคม เพื่อที่จะต่อสู้กับฝ่ายตรงข้ามโดยใช้กำลังติดอาวุธที่ได้รับการฝึกฝนให้ต่อสู้โดยหลีกเลี่ยงที่จะเผชิญหน้าโดยตรง

องค์ประกอบที่สำคัญของกลยุทธ์เชิงรับมีอยู่สองประการ ได้แก่ สถานที่พักพิง (ในทางกายภาพ เช่น พื้นที่ทางน้ำ ภูเขา หรือในทางการเมือง เช่น พรหมแดนที่ไม่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด หรือเขตแดนที่ควบคุมโดยรัฐอื่นที่เห็นอกเห็นใจ) และการสนับสนุนของมวลชน การรบบแบบกองโจรตรงกับกลยุทธ์แบบอนารยะ มีเป้าหมายเพื่อสร้างดุลแห่งอำนาจโดยการทำลายเจตจำนงที่จะต่อสู้ของตัวแสดงที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายยังมีตัวเลือกเชิงกลยุทธ์มากขึ้นในด้านที่ติดกัน ตัวอย่างเช่น ตัวแสดงที่เข้มแข็งอาจเลือกใช้กลยุทธ์ในกลยุทธ์การประนีประนอมแทนกลยุทธ์แบบอนารยะ และตัวแสดงที่อ่อนแออาจเลือกวิธีการต่อต้านที่ไม่ใช้ความรุนแรงหรือวิธีการก่อการร้ายแทนการรบบแบบกองโจร นอกจากนี้ยังสามารถเลือกการใช้กำลังแบบอนารยะเป็นกลยุทธ์เชิงรับ และใช้การรบบแบบกองโจรเป็นกลยุทธ์เชิงรุกได้อีกด้วย (Arreguin-Toft, 2005)

ลักษณะของระบอบการปกครองเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญกับผลลัพธ์ของความขัดแย้งแบบอสมมาตร ซึ่ง Arreguin-Toft แสดงให้เห็นว่าไม่ว่ารัฐบาลในระบอบเผด็จการหรือระบอบประชาธิปไตยก็สามารถใช้กลยุทธ์แบบอนารยะในการเอาชนะตัวแสดงที่อ่อนแอได้ อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา มีแนวโน้มว่าฝ่ายที่เข้มแข็งที่ใช้กลยุทธ์แบบอนารยะในการเอาชนะตัวแสดงที่อ่อนแอไม่อาจรักษาความสงบไว้ได้ต่อไป นอกจากนี้การใช้กลยุทธ์แบบอนารยะของระบอบการปกครองต่าง ๆ อาจถูกคว่ำบาตรหรือถูกลงโทษจากนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแสดงที่เข้มแข็งที่มีลักษณะของระบอบการปกครองเป็นประชาธิปไตย ซึ่งใช้กลยุทธ์เชิง

รูปแบบทางอ้อมต่อพลเรือน อาจเสี่ยงที่จะเป็นฝ่ายที่ล้มเหลวในความขัดแย้งแบบ
อสมมาตร เนื่องจากเผชิญกับปัญหาการสนับสนุนภายในประเทศ ตัวอย่างเช่นอังกฤษ
ในสงครามแอฟริกาใต้ (1899 – 1902) และสหรัฐอเมริกาในสงครามเวียดนาม (1965
– 1973)

อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ความขัดแย้งแบบอสมมาตรในกรอบของปฏิสัมพันธ์
เชิงกลยุทธ์ของ Arreguin-Toft มุ่งเน้นผลลัพธ์ที่มีผลรวมเป็นศูนย์หรือมีผลลัพธ์แบบ
แพ้-ชนะ ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ของการเจรจาต่อรอง ในขณะที่ Zartman
(2008) นักวิชาการที่นำเสนอทฤษฎีการเจรจา (negotiation theory) ได้ให้ความเห็นว่
การเจรจาเป็นกระบวนการของการตัดสินใจร่วมกัน ทฤษฎีการเจรจาของเขาถูก
นำมาใช้เพื่อวิเคราะห์กรณีต่าง ๆ ของการจัดการความขัดแย้งระหว่างประเทศที่เป็น
กรณีความขัดแย้งแบบสมมาตรและแบบอสมมาตร ตลอดจนการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
แบบอสมมาตรระหว่างตัวแสดงที่เป็นรัฐกับตัวแสดงที่ไม่มีรัฐอีกหลายกรณี ตัวอย่างเช่น
กระบวนการออสโลของอิสราเอลและปาเลสไตน์ (Schif, 2012; Pfetsch & Landau,
2000; Alfredson & Cungu, 2008, January)

ทฤษฎีการเจรจาเชื่อว่าการเจรจาต่อรองอาจเกิดขึ้นได้เมื่อคู่ขัดแย้งกำลัง
เผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่อาจเอาชนะ หรือเห็นว่าการเผชิญหน้ากับอีกฝ่ายมิใช่วิธีเดียว
ในการแก้ไขข้อขัดแย้งอีกต่อไป (Zartman & Faure, eds, 2005; Jeong, 2010) ใน
กรณีการเจรจานั้น การรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบสมมาตรระหว่างคู่
เจรจา มักจะส่งผลให้การเจรจามีประสิทธิผลและผลลัพธ์ที่น่าพอใจมากกว่าการรับรู้
ความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบอสมมาตร กระบวนการเจรจาแบบอสมมาตรจึงมัก
ต้องการการสนับสนุนจากฝ่ายที่สาม ซึ่งเป็นการแทรกแซงที่ยอมรับได้จากฝ่ายที่เป็นคู่

ขัดแย้ง โดยมอบหมายให้ฝ่ายที่สามทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการสื่อสารและจัดโครงสร้างในการเจรจา

กระบวนการนี้ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายสำหรับการแก้ไขวิกฤตการณ์ระหว่างประเทศในยุคหลังสงครามเย็น ซึ่งวิธีการหนึ่งของการแทรกแซงของฝ่ายที่สามคือการไกล่เกลี่ย โดย Zartman (2008) เห็นว่าการไกล่เกลี่ยในกระบวนการเจรจามีหลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานะของผู้ไกล่เกลี่ยและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย ดังเช่นการไกล่เกลี่ยโดยรัฐอื่นที่มีแรงจูงใจจากผลประโยชน์ส่วนตน การไกล่เกลี่ยด้วยฝ่ายที่มีอำนาจขนาดเล็กและขนาดกลาง และการไกล่เกลี่ยโดยองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เป็นต้น

4. สรุป

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรแสดงให้เห็นว่าความขัดแย้งแบบอสมมาตรระหว่างคู่ขัดแย้งเกิดขึ้นได้อย่างไร โดยมุ่งเน้นไปยังความไม่เท่าเทียมกันของอำนาจในเชิงปริมาณระหว่างสองฝ่ายที่เป็นตัวแสดงที่เข้มแข็งและอ่อนแอ ซึ่งอาจเห็นได้อย่างชัดเจนจากมิติความสัมพันธ์ทางอำนาจที่สำคัญ เช่น การเมือง การทหาร และเศรษฐกิจ นอกจากนี้คู่ขัดแย้งยังมีวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่แตกต่างกัน โดยกลยุทธ์คือการกระทำหมายถึงแผนของตัวแสดงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ในขณะที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดง ได้แก่ การดำเนินกลยุทธ์ และการตอบโต้เชิงกลยุทธ์เพื่อบังคับให้อีกฝ่ายทำตามความประสงค์ มีส่วนสำคัญในการกำหนดผลลัพธ์ของความขัดแย้งแบบอสมมาตร ซึ่งทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรยังมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่มีผลรวมเป็นศูนย์หรือมีผลลัพธ์แบบแพ้-ชนะ

อย่างไรก็ตาม บทความนี้ได้เพิ่มเติมมุมมองจากทฤษฎีการเจรจาต่อรอง เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจแนวทางการแก้ไขความขัดแย้งแบบอสมมาตร ทำให้การ

นำเสนอทฤษฎีความขัดแย้งแบบอสมมาตรในครั้งนี้ ไม่เพียงแต่บ่งชี้ถึงลักษณะของความขัดแย้งในความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างสองฝ่ายเท่านั้น แต่ยังระบุถึงการมีส่วนร่วมของฝ่ายที่สามในความขัดแย้งได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังอธิบายให้เห็นว่าฝ่ายที่สามมีบทบาทที่สำคัญในการแก้ปัญหาหรือการจัดการความขัดแย้งแบบอสมมาตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคู่ขัดแย้งทั้งสองฝ่ายเข้าสู่กระบวนการเจรจา ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนจากบุคคลภายนอกที่เป็นฝ่ายที่สามในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเจรจาดังกล่าว

บรรณานุกรม

- Allison, G. T. (1971). **Essence of Decision: Explaining the Cuban Missile Crisis**. New York: Harper Collins.
- Alfredson, T. & Cungu, A. (2008, January). **Negotiation Theory and Practice: A Review of the Literature**. Retrieved from http://www.fao.org/docs/up/easypol/550/4-5_negotiation_background_paper_179en.pdf
- Arreguin-Toft, I. (2001, Summer). How the Weak Win Wars: A Theory of Asymmetric Conflict. **International Security**, 26 (1), 93 – 128.
- Arreguin-Toft, I. (2005). **How the Weak Win Wars: A Theory of Asymmetric Conflict**. New York: Cambridge University Press.
- Brading, K. & Castellani, E. (2003). Introduction. **Symmetries in Physics: Philosophical Reflections**. Katherine Brading & Elena Castellani (Eds). (pp. 1-18). Cambridge: Cambridge University Press.

- Gallo, G., & Marzano, A. (2009). The Dynamics of Asymmetric Conflicts: The Israeli-Palestinian Case. **Journal of Conflict Studies**, 29.
Retrieved from
<https://journals.lib.unb.ca/index.php/JCS/article/view/15231>
- Jeong, H.W. (2010). **Conflict Management and Resolution: An Introduction**. London: Routledge.
- Mack, A., Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict. **World Politics**, 27, 175 – 200.
- Pfetsch, F. R. & Landau, A. (2000). Symmetry and Asymmetry in International Negotiations. **International Negotiation**, 5, 21 – 42.
Retrieved from
<https://eduedi.dongguk.edu/files/20070519075040624.pdf>
- Schif, A. (2012). The Israeli-Palestinian Oslo Process: A Prenegotiation Perspective. **Peace and Conflict Studies**, 19 (1), 60 – 92.
Retrieved from <http://nsuworks.nova.edu/pcs/vol19/iss1/3>
- Smolin, L. (2006). **The Trouble with Physics**. New York: Houghton Mifflin.
- Stepanova, E. (2008). **Terrorism in Asymmetric conflict: Ideological and Structural Aspects**. Oxford: Oxford University Press.
- Womack, B. (2004, May). Asymmetry Theory and China's Concept of Multipolarity. **Journal of Contemporary China**, 13 (39), 351 – 366.

Womack, B. (2006). **China and Vietnam: The Politics of Asymmetry.**

Cambridge: Cambridge University Press.

Zartman, I.W. (2008). **Negotiation and Conflict Management: Essays on**

Theory and Practice. London: Routledge.

Zartman, I.W. & Faure, G.O. Eds. (2005). **Escalation and Negotiation in**

International Conflicts. Cambridge: Cambridge Univ

แนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย

The policy development of making Marijuanas legal in Thailand

นารา หนูแดง¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาและการใช้ประโยชน์จากกัญชา และศึกษาแนวนโยบายของรัฐในการผลักดันกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจปี พ.ศ.2562 ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากการนำกัญชามาเป็นพืชเศรษฐกิจ ตัวใหม่การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งผู้วิจัยจะลงพื้นที่ในการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และใช้การสังเกตการณ์ร่วมด้วย ตลอดจนการวิจัยเอกสารเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ คุชกรีนินพนธ์ รายงานการประชุม ระเบียบ ประกาศ คำสั่งเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย

คำสำคัญ: กัญชา, นโยบาย

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง แนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย

Abstract

This research study about the development of The Legalization of Cannabis policy as an economic crop in Thailand. The study includes background, uses of cannabis, and the government's policy to push the cannabis to become an economic crop in 2019, to analyze the impacts of cannabis as a new economic crop. This research uses an In - depth interview, Field Research and observation methods go together with documentary research, by use the academic documents, journals, publications, electronic sources, Research reports, thesis, dissertation, meetings reports, and State announcements, that related to The Legalization of Cannabis Policy in Thailand.

Keywords: Marijuanas, The policy

บทนำ

“กัญชา” ในมุมมองเมื่ออดีต ถือเป็นยาเสพติดที่อยู่คู่กับประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ส่งผลกระทบหลายประการต่อประเทศชาติ ทั้งการเกิดความไม่สงบในสังคม เศรษฐกิจ คราวเรือน รวมทั้งยังเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดปัญหายาเสพติดประเภทอื่น ๆ ตามมา โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน วัยรุ่น ที่อยู่ในช่วงวัยอยากรเรียนรู้ อยากทดลอง บางคนทดลองเพื่อลิ้มลองรสชาติ บางคนพลาดพลั้งถึงขั้นติดใจ ทำให้อยากทดลองยาเสพติดประเภทอื่น ๆ ตามมา จนทำให้กลายเป็นเด็กที่ติดยาเสพติด

ปัญหาหายาเสพติดที่เกิดขึ้นประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ คือ คน ยา และ สิ่งแวดล้อมจากสถิติของผู้ที่ได้รับการบำบัดรักษาหายาเสพติดของสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี ปี 2561 พบผู้ป่วยทั้งหมด 6,199 คน เป็น เพศชาย 5,353 คน คิดเป็นร้อยละ 86.35 และเพศหญิง 846 คน คิดเป็นร้อยละ 13.65 โดยกลุ่มผู้ป่วยที่มากที่สุดอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25-29 ปี จำนวน 1,137 คน รองลงมาได้แก่ช่วงอายุระหว่าง 20 - 24 ปี จำนวน 1,116 คน และช่วง อายุระหว่าง 30-34 ปี จำนวน 963 คน ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ว่างาน ประเภทของยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดคือยาบ้า จำนวน 3,369 คน รองลงมาได้แก่ สุรา จำนวน 1,050 คน ทั้งนี้ ยาบ้า เป็นสารเสพติดออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง เมื่อเสพยาบ้าเข้าสู่ร่างกายทำให้เกิดอารมณ์สนุกสนาน กระปรี้กระเปร่า ไม่ง่วง ไม่หิว ออกฤทธิ์นาน 8-24 ชั่วโมง การเสพยาบ้าซ้ำหลาย ๆ ครั้งใน 1 วัน ทำให้ปริมาณเมทแอมเฟตามีนในเลือดสูงขึ้น เกิดอาการประสาทหลอน หูแว่ว หวาดระแวง เห็นภาพหลอน คลุ้มคลั่ง ทำร้ายตัวเอง รวมถึงทำร้ายผู้อื่น และที่สำคัญที่สุดทำให้เกิดโรคสมองติดยา โดยสมองในส่วนการควบคุมความคิดจะถูกทำลาย ทำให้ผู้เสพมีพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง และเกิดอาการทางจิตประสาท (ข่าวกรุงเทพธุรกิจ, 2562, ออนไลน์)

จะเห็นได้ว่า “กัญชา” ไม่ได้เป็นตัวที่ก่อให้เกิดปัญหาหายาเสพติดหลัก แต่อาจจะเป็นตัวที่ก่อให้เกิดการอยากรู้ อยากลอง ยาเสพติดประเภทอื่นที่ร้ายแรงกว่าตามมา แต่หากเรามองถึงคุณสมบัติทางการแพทย์ของ “กัญชา” จะพบว่ากัญชามีคุณประโยชน์มากกว่าโทษอยู่มากมาย ดังปรากฏในตำราแพทย์สงเคราะห์ (Prapaspong et al., 1999, อ้างถึงใน วีรยา ถาอุบชิต และคณะ, 2560, หน้า 230) ภูมิปัญญาทางการแพทย์ไทยและมรดกทางวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยข้อมูลของ United Nations กัญชาถูกจัดเป็นยาเสพติดกลุ่ม narcotic drug ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504

(United Nations, 1961, อ้างถึงใน วีรยา ถาอุปชิต และคณะ, 2560, หน้า 230) และ การใช้กัญชาเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในเกือบทุกประเทศ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันทั่วโลก มีการเปิดกว้างมากขึ้น ทำให้ต้องกลับมาทบทวนและตั้งคำถามใหม่ว่า “กัญชา” มี ประโยชน์หรือโทษอย่างไร ปี พ.ศ.2513 ในอัมสเตอร์ดัมของเนเธอร์แลนด์มี Coffee Shop สำหรับสูบกระตอมและกัญชา, ปี พ.ศ.2553 โปรตุเกส มีการปรับลดโทษการ เสพกัญชามาเป็นค่าปรับ (decriminalize), ปี พ.ศ.2555 สหรัฐอเมริกามีการลงมติใน รัฐโคโรลาโดและรัฐวอชิงตัน ให้มีกฎหมายยอมรับกัญชาเพื่อความบันเทิง (legalize recreational) (Samkosed, 2013, อ้างถึงใน วีรยา ถาอุปชิต และคณะ, 2560, หน้า 230) และในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2558 พบว่าใน 23 รัฐของสหรัฐอเมริกามีการออก กฎหมายอนุญาตให้ใช้กัญชาทางการแพทย์ได้ (medical cannabis) (Office of National Drug Control Policy, 2015, อ้างถึงใน วีรยา ถาอุปชิต และคณะ, 2560, หน้า 230) สำหรับในประเทศไทย “กัญชา” จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 5 ตาม พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ซึ่งการปลูก การครอบครอง การจำหน่าย หรือการบริโภค เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากมีกฎหมายควบคุมไว้ ทำให้ขาดข้อมูลที่ ชัดเจนในการศึกษา การวิจัยก็ไม่สามารถทำได้เนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ได้ ซึ่งหากมี การศึกษาการนำกัญชามาใช้ในรูปแบบสมุนไพรได้ จะสามารถลดการนำเข้ายาจาก ต่างประเทศไทย ผู้ป่วยสามารถพึ่งพาตนเอง สามารถลดค่าใช้จ่ายทางสุขภาพลงได้เป็น การเพิ่มการเข้าถึงยาสมุนไพรของคนไทย รวมทั้งกัญชาอาจเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ ที่ จะสามารถสร้างรายได้ และฟื้นฟูเศรษฐกิจของไทยจากปัญหาราคาพืชผลอื่น ๆ ตกต่ำ ได้ด้วย (วีรยา ถาอุปชิต และคณะ, 2560, หน้า 231)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้ “กัญชา” เป็นพืชเศรษฐกิจ ของประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมทางด้านการแพทย์ การปรุงอาหาร การ

สถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบกับนโยบายการผลักดันกัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจนี้ ได้มีการขับเคลื่อนมาตั้งแต่การชูนโยบายกัญชาเสรีในช่วงการเลือกตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ที่มีการผลักดันอย่างชัดเจนเพื่อให้กัญชาถูกกฎหมาย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องนี้ เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปประกอบการผลักดันเป็นนโยบายระดับประเทศต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ความเป็นมาของกัญชาและการใช้ประโยชน์จากกัญชาคืออะไร มีที่มาอย่างไร
2. แนวนโยบายของรัฐในการผลักดันกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจปี พ.ศ.2562 เป็นอย่างไร
3. ผลกระทบจากการนำกัญชามาเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและการใช้ประโยชน์จากกัญชา
2. เพื่อศึกษาแนวนโยบายของรัฐในการผลักดันกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจปี พ.ศ.2562
3. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากการนำกัญชามาเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายกัญชาของประเทศไทยที่ประกาศใช้ในปี พ.ศ.2562 โดยมุ่งเน้นให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่ของไทยที่จะสามารถสร้างรายได้ และฟื้นฟูเศรษฐกิจจากปัญหาราคาพืชผลอื่น ๆ ตกต่ำ โดยการใช้โมเดลจากต่างประเทศเป็นต้นแบบ เช่นประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น และวิเคราะห์ผลกระทบจากการประกาศใช้นโยบายกัญชาของประเทศไทย หากให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจ เช่น ผลกระทบด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และด้านระหว่างประเทศ เป็นต้น

ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเนื้อหาของนโยบายโดยให้ความสำคัญในหลักการนานาธิปไตยการใช้กัญชามาเป็นพืชเศรษฐกิจอย่างไร และกระจายรายได้ลงสู่ชุมชนอย่างไร โดยเน้นพื้นที่ที่เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้ปลูกและผลิตกัญชาทางการแพทย์ และพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ปลูกพืชกัญชาทางการแพทย์ ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยชุมชน และส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาในช่วงเดือนมกราคม - เมษายน 2563

ขอบเขตด้านประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดประชากร คือ บุคลากรจากกระทรวงสาธารณสุข และผู้เกี่ยวข้องในวิทยาลัยชุมชนทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 6 ท่าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแหล่งที่มาของกัญชาและการใช้ประโยชน์จากกัญชา
 2. ทำให้ทราบถึงแนวนโยบายของรัฐในการผลักดันกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจ
- ปี พ.ศ.2562

3. ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการนำกฎหมายมาเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

นโยบาย หมายถึง นโยบายสาธารณะที่รัฐเป็นผู้กำหนด ศึกษาเฉพาะนโยบายส่งเสริมให้กฎหมายเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย เท่านั้น

การพัฒนานโยบาย หมายถึง กระบวนการทำงาน ทางวิชาการเพื่อพัฒนาเป็นข้อเสนอหรือทางเลือกเชิงนโยบายเพื่อนำไปสู่การพิจารณาให้ความเห็นชอบร่วมกัน และการปฏิบัติที่เป็นจริง ที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนส่วนใหญ่ มากกว่าประโยชน์ส่วนตนหรือกลุ่มคน

กฎหมาย หมายถึง ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

พืชเศรษฐกิจ หมายถึง พืชที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศโดยมีมูลค่าสูง ในที่นี้หมายถึง “กฎหมาย” ที่อาจได้รับการปลดล็อคให้เป็นพืชเศรษฐกิจได้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กฎหมายเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเรียงลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

Friedrich (1941) (อ้างถึงใน สุภัตรา กันพร้อม, 2560, หน้า 14) ได้ให้ความเห็นว่านโยบายสาธารณะ คือชุดของข้อเสนอที่เกี่ยวกับการกระทำของบุคคลกลุ่มบุคคลหรือรัฐบาลภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ประกอบไปด้วยปัญหาอุปสรรคและโอกาสซึ่งนโยบายจะถูกนำเสนอเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของประชาชนการ

กำหนดนโยบายนั้นมิได้เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันด่วนแต่่นโยบายส่วนใหญ่จะต้องผ่านการพิจารณาเป็นขั้นตอนซึ่งจะมีฝ่ายบริหารเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญกับฝ่ายการเมืองในการกำหนดนโยบายสาธารณะ

Lass well & Kaplan (1970) (อ้างถึงใน สุภัตรา กันพร้อม, 2560, หน้า 14) ให้ความหมายไว้ว่านโยบายสาธารณะหมายถึงการกำหนดเป้าประสงค์ (Goals) ค่านิยม (Values) และการปฏิบัติ (Practices) ของโครงการของรัฐเป็นการระบุอย่างชัดเจนว่ากิจกรรมที่เป็นแผนงานหรือโครงการของรัฐที่เรียกว่านโยบายสาธารณะนั้นจะต้องสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมรวมถึงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายแนวความคิดของ Lasswell & Kaplan จึงให้ความชัดเจนเกี่ยวกับสาระสำคัญของนโยบายสาธารณะพอสมควร

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินนโยบาย

Dye (1967 : 344 อ้างถึงใน กรวิ ศรีกิจการ, 2545) ให้ความหมายว่าการประเมินนโยบาย/โครงการ หมายถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากนโยบายสาธารณะDunn (1981 : 339 อ้างถึงใน กรวิ ศรีกิจการ, 2545) กล่าวว่า การประเมินนโยบาย/โครงการ หมายถึงขั้นตอนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบาย โดยเป็นขั้นตอนที่มุ่งผลิตข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลของการดำเนินงานตามนโยบายว่าสามารถตอบสนองความต้องการของสังคม สนองคุณค่าของสังคม และแก้ไขปัญหาที่เป็นเป้าหมายของนโยบายได้หรือไม่

Suchman (1967 อ้างถึงใน สุวิมล ติรกันันท์, 2545) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการเพื่อการตัดสินใจว่า โครงการดังกล่าวดี หรือไม่ดีอย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของ

กิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 ได้นำมนำหลัก“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-11 โดยการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ครั้งนี้ สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้นได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

4. ข้อมูลเกี่ยวกับกัญชาทางการแพทย์

Martin Woodbridge (2563, ออนไลน์) (แปลโดยวารุณี เศวตประวิษฐกุล, สุชาดานิลกำแหง วิลคินส์ และธรรศธารีสุชีวกุล) กัญชาเป็นพืชที่ซับซ้อน กัญชามีส่วนประกอบทางเคมีที่สามารถระบุได้มากกว่า 500 ชนิด และสารเคมีที่พบในกัญชาแต่ละพันธุ์ก็แตกต่างกันออกไป มีการใช้กัญชาสำหรับนันทนาการทั่วโลกมาเป็นเวลานานนับรุ่นสู่รุ่นและมักมีความเชื่อมโยงกับการก่ออาชญากรรม ซึ่งทำให้ภาพลักษณ์ของกัญชาทางการแพทย์ได้รับผลกระทบด้วย นอกจากนี้สนธิสัญญา

ระหว่างประเทศทำให้การนำกัญชาไปใช้ทางการแพทย์เกิดความซับซ้อนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะผิดกฎหมาย แต่ผู้ป่วยจำนวนมากทั่วโลกต่างใช้กัญชาในรูปแบบน้ำมันเพื่อบรรเทาอาการ ในขณะที่ มีผู้ป่วยจำนวนไม่มากที่ สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์ยากัญชาคุณภาพ ซึ่งได้รับจากแพทย์หรือเภสัชกร การเข้าถึงข้อมูลที่น่าเชื่อถือและอิงตามหลักฐานยังคงเป็นอุปสรรคต่อการจ่ายผลิตภัณฑ์ ยากัญชาคุณภาพเพื่อการรักษาโรค หน่วยงานที่ควบคุมเกี่ยวกับการใช้ยา มักไม่อนุญาตให้มีการใช้สารแคนนาบินอยด์ ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์ในกัญชาเป็นยาที่ใช้รักษาได้ทั่วไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพอร์ อลิซานันท์ (2563, ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่อง การปลดล็อกกัญชาทางการแพทย์ กับสังคมไทย พบว่า กัญชาเป็นพืชที่มีสารออกฤทธิ์ต่อร่างกาย หลายชนิด ที่สำคัญคือสาร cannabinoids ซึ่ง ส่งผลต่อร่างกายมนุษย์ในหลายด้าน โดยมีการนำมาใช้มากขึ้นในปัจจุบันแต่ยังขาดข้อมูลการศึกษาทางวิชาการที่น่าเชื่อถือเพียงพอ การผลักดัน ให้มีการจัดประเภทกัญชาเป็นยาเสพติดประเภท 2 ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการศึกษาวิจัยและรักษา ในมนุษย์ได้จึงเป็นวิธีที่สร้างคุณประโยชน์ให้ กับวงการแพทย์สูงสุด โดยที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสีย จากการใช้กัญชาทางการแพทย์โดยที่ไม่ทราบประสิทธิภาพและผลข้างเคียงทั้งระยะสั้นและระยะยาว

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย มีแนวทางการพัฒนานโยบายในเรื่องของการศึกษาวิจัย การให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้กัญชาทางการแพทย์ และประโยชน์ในด้านการอื่น ๆ ของพืชกัญชา ไม่ว่าจะเป็นการใช้เป็นส่วนประกอบของการปรุงอาหารเพื่อให้มีรสชาติที่กลมกล่อม การใช้ในการผสมในผลิตภัณฑ์บำรุงผิวการผลิตน้ำมันกัญชาเพื่อใช้

ทางการแพทย์ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การผ่อนปรนให้มีวิสาหกิจชุมชน โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย ทำการทดลองปลูก และทำการวิจัยภายใต้การกำกับดูแลของรัฐเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ ซึ่งในปัจจุบัน การศึกษาด้านประโยชน์ของกัญชาได้รับการยอมรับในทิศทางที่ดีมากขึ้น เนื่องจากมีผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศรองรับกันในระดับหนึ่ง ทำให้แนวทางในการผลักดันนโยบายกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจของไทยมีแนวโน้มในด้านบวก แต่อย่างไรก็ตามปัญหาในด้านผลกระทบของโทษจากกัญชาก็ยังคงเป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนนโยบาย กล่าวคือ หากมีการนำพืชกัญชามาใช้ประโยชน์ในทางที่ผิด หรือมีการใช้พืชกัญชาในอัตราส่วนที่เกินกว่าความจำเป็น อาจทำให้มีผลกระทบตามมา ดังนั้นการที่จะปลดล็อกกัญชาให้เป็นพืชเศรษฐกิจ จะต้องมีการออกกฎ ระเบียบ มาตรการควบคุม การใช้ปริมาณกัญชาให้ไม่เกินกว่าระดับที่รัฐควบคุม จะต้องมีการให้ความรู้กับประชาชน เกษตรกร ผู้ผลิต กลุ่มนักธุรกิจและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากกัญชาทางด้านการแพทย์ได้อย่างปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาแนวทางการพัฒนานโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาดังนี้

1. กระทรวงสาธารณสุขควรมีการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องประโยชน์ และโทษจากการใช้กัญชา โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้กัญชาทางการแพทย์นโยบายส่งเสริมให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย

2. กระทรวงสาธารณสุขควรร่วมมือกับวิชาชีพชุมชน สมาคมแพทย์แผนไทย และแผนปัจจุบัน เพื่อประสานความเข้าใจและดำเนินการพัฒนากัญชาไทยให้เป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศได้อย่างยั่งยืน

3. ควรมีการวางกฎ ระเบียบ มาตรการในการควบคุมการใช้กัญชาที่รัดกุม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการใช้กัญชาที่ผิดวัตถุประสงค์ทางการแพทย์

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเสรีกัญชาในประเทศที่กัญชาถูกกฎหมาย เพื่อนำข้อดีข้อเสียมาพัฒนากำหนดนโยบายในการควบคุมต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการผลักดันกัญชาไทยเป็นพืชเศรษฐกิจ

บรรณานุกรม

กรวิ ศรีกิจการ. (2545). *การประเมินนโยบาย/ โครงการ*. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยรามคาแหง.ข่าวกรุงเทพธุรกิจ. 2562, ออนไลน์,

<https://www.bangkokbiznews.com/> สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2563.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 12 กองนโยบายและแผน ม.ราชภัฏบุรีรัมย์, 2563,

ออนไลน์<http://plan.bru.ac.th/> สืบค้นเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2563.

เพชร อธิสานันท์. 2563. การปลดล๊อคกัญชาทางการแพทย์กับสังคมไทย. ออนไลน์.

[http://www.chulacancer.net/uploads/articles_attc/1552277306.p](http://www.chulacancer.net/uploads/articles_attc/1552277306.pdf)

df. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2563.

วีรยา ภาอุบชิต และคณะ. (2560). *การใช้กัญชาทางการแพทย์*. วารสารศาสตร์อีสาน. ปีที่ 13 ฉบับพิเศษ ม.ค.- มี.ค. 2560.

28 วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

สุภัทรา กันพ้อม. (2560). *ประสิทธิผลการจัดการระบบสารสนเทศของธนาคารอิสลาม
แห่งประเทศไทย*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสยาม.

สุวิมล ติรกานันท์. (2545). *การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*.
(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

Martin Woodbridge. 2563, ออนไลน์, [https://www.thairath.co.th/
women/beauty/health/1739298](https://www.thairath.co.th/women/beauty/health/1739298). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2563.

การก่อดันโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าดัเนม

ออนไลน์ ปี พ.ศ. 2562

Formation of Thai government policy of taxation online

brandname bag in 2019

สุธาทิพย์ หารราชพัณธุ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการก่อดันโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าดัเนมออนไลน์ ปีพ.ศ. 2562 โดยจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุในการกำหนดนโยบายและศึกษาขั้นตอนการก่อดัของนโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าดัเนมออนไลน์ ปี 2562 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมดรวม 10 คน ผู้ประกอบการและผู้บริโภคกระเป๋าดัเนมออนไลน์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพภายใต้กรอบแนวคิดทางรัฐศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดเก็บภาษีกระเป๋าดัเนมออนไลน์ได้ทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้มหาศาล มีช่องโหว่ในการนำเอาสินค้าที่ไม่เสียภาษีเข้าในประเทศไทย ในด้านกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติไม่มีความรัดกุม เป็นการสุ่มตรวจของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร นอกจากนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนที่ประชาชนสัมพันธ์ให้กับประชาชนรับทราบ ทำให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสารที่ผลิตพลาด จนนำไปสู่ความบกพร่องของนโยบาย

คำสำคัญ : การก่อดัของนโยบาย ภาษี กระเป๋าดัเนม

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่องการประเมินผลนโยบายการจัดระเบียบจักรยานยนต์สาธารณะ เขตพระนครกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aims to study the Thai government's policy formation in taxing brand name bags in E-commerce and Online Selling in 2019. Studying the Origin and Process of The Policy formation since 2019, by interviewed 10 key informants, includes the entrepreneurs and consumers of online brand name bags. This is a qualitative research under the political science idea. The studied found that the Online Selling especially on brand name bags has cost the Government huge income loss. Because there are loopholes in bringing non - taxable products into Thailand. And In terms of laws and practices there still don't have Guideline or the process of checking. But use a random inspection by the customs officer. and lack of announcing and publications to the publics that lead to communication problems. and the error in the policy.

Keywords: Policy Formation, Taxation, Brand Name Bags

บทนำ

จากร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-พ.ศ.2579) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้คนทุกกลุ่มในสังคมด้านกระจายการถือครองทรัพย์สินให้มีความเป็นธรรม เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มโดยการปฏิรูประบบภาษีเพื่อสร้างความเสมอภาคและการกระจายทรัพยากร เช่น การพิจารณาปรับรายการหักลดหย่อนภาษีเงินได้

นิติบุคคล การขยายฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาการปรับลดการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้มีรายได้สูงการปรับอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การจัดเก็บภาษีมรดกและขยายการจัดเก็บภาษีที่เกี่ยวข้องกับ การถือครองทรัพย์สิน เป็นต้น รวมทั้งการมีมาตรการ สนับสนุนให้ประชาชนมีที่ดินหากินเป็นของตนเอง ซึ่งจะช่วย ยกระดับความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชน (ยุทธนา ศรีสวัสดิ์ , 2560, ออนไลน์)

ในแง่ความหมายของภาษี คือ ภาระที่ประชาชนมีหน้าที่ต้องนาส่งให้ภาครัฐ ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อสนับสนุนรัฐและกิจการของรัฐโดยอยู่ในรูปแบบของเงินหรือไม่ก็ได้ (ยุทธนา ศรีสวัสดิ์ ,2560, ออนไลน์)เงินที่รัฐบังคับจัดเก็บจากประชาชนโดยที่ประชาชนมิได้รับสิ่งใดตอบแทนโดยตรงจากรัฐ แต่จะได้รับการตอบแทนทางอ้อม โดยรัฐจะจัดในรูปแบบการบริการสาธารณะหรือสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ โดยปัจจุบัน ราชอาณาจักรไทยได้มีการจัดเก็บภาษีอากร 2 ลักษณะ คือ (ยุทธนา ศรีสวัสดิ์ , 2560, ออนไลน์) ภาษีทางตรง ภาษีที่ผูกประเมิน และถูกจัดเก็บจากบุคคลซึ่งกฎหมายประสงค์ จะให้แบกรับภาระภาษีดังกล่าว เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีทางอ้อม คือ ภาษีซึ่งจัดเก็บจากผู้เสียภาษีโดยมีจุดมุ่งหมายว่าภาษีนั้นควรที่จะถูกส่งต่อหรือผลักภาระไปให้ผู้อื่น เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นต้น (จิรศักดิ์ รอดจันทร์ , 2555)

ปัจจุบันโลกของเราเป็นโลกของโลกกาวิวัตน์ อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาท ในชีวิตประจำวันนั้นโลกเหล่านี้ทำให้เกิดเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย และไร้พรมแดน พบว่าพฤติกรรมของผู้ซื้อเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่ต้องไปเดินห้าง ต้องบินไปต่างประเทศ ต้องได้เห็นสินค้าของจริง เป็นจุดเริ่มต้นของ การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce) หรือ E Commerce (บริษัทอาทุนไทย, 2563, ออนไลน์)E-

Commerce ย่อมาจากคำว่า Electronic Commerce แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือการทำธุรกรรมโดยซื้อขายสินค้าหรือโฆษณาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่นิยมคือวิทยุ โทรศัพท์ และที่มีการใช้งานมากที่สุดในปัจจุบันก็คืออินเทอร์เน็ต โดยสามารถใช้ทั้งข้อความเสียง ภาพ และคลิปวิดีโอในการทำธุรกรรมได้ การทำธุรกรรมแบบ E-commerce สามารถเข้าถึงลูกค้าได้กว้างขวางและทำให้ลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการได้เป็นอย่างดี (บริษัท อาอูนไทย, 2563,ออนไลน์) จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาปรากฏว่าการซื้อของออนไลน์ทำให้ประเทศไทยเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีมหาศาล จนกระทั่งจึงเกิดนโยบายการเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงอยากทราบถึงที่มาและการก่อตัวของนโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุในการกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋ากระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี พ.ศ.2562
2. เพื่อศึกษาขั้นตอนการก่อตัวของนโยบายของประเทศไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี 2562

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้ประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษาต่าง ๆ ดังนี้ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากร ขอบเขตด้านเวลา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อเพื่อสาเหตุและขั้นตอนการก่อตัวของการกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋ากะเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี พ.ศ.2557 – 2562 งานวิจัยฉบับนี้มุ่งจะศึกษาการจัดเก็บภาษีกระเป๋ากะเป๋าแบรนด์เนมโดยเริ่มจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีนโยบายการจัดเก็บภาษี แนวคิดทฤษฎีการจัดเก็บภาษีการค้า แนวคิดทฤษฎีภาษีออนไลน์ แนวคิดทฤษฎีตัวแบบชนชั้นนำ (EliteModel) อีกทั้งแนวคิดในการริเริ่มที่จะจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกระเป๋ากะเป๋าแบรนด์เนม

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม สัมภาษณ์ กลุ่มผู้ประกอบการ 5 คนและผู้บริโภค 5 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

การดำเนินงานครั้งนี้ดำเนินการใน ปีการศึกษา 2563 ใช้เวลาในการศึกษา 2 เดือน คือ ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 1 เมษายน 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสาเหตุในการกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋ากะเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี 2562

2. ทำให้ทราบถึงขั้นตอนการก่อตัวของนโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋ากะเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี พ.ศ. 2562

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการก่อตัวของนโยบาย การศึกษาการก่อรูปนโยบายต้องเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ลักษณะสภาพของปัญหา สาธารณะให้ชัดเจนเพื่อให้มั่นใจว่า ปัญหาที่กำลังปรากฏอยู่นั้นเป็นปัญหาอะไร เกิดขึ้นกับคนกลุ่มใด และมี

ผลกระทบต่อสังคมอย่างไร รวมทั้งต้องการความแรงด้นในการแก้ไขปัญหาค่าไหน และประชาชนในสังคมต้องการให้แก้ไขปัญหานั้นอย่างไร ถ้าไม่แก้ไขจะเกิดผลอย่างไร และถ้ารัฐบาลเข้าไปแก้ไขใครจะเป็นผู้ได้และเสียประโยชน์ ผลกระทบที่เกิดจากการแก้ไขตรงตามที่คาดหวังหรือไม่ ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการนำไปปฏิบัติต้องใช้ทรัพยากรอะไรบ้างการระบุปัญหา ที่ชัดเจนจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้อง กับสภาพปัญหา (ชญาพร จิตศิลป์, 2554, ออนไลน์)

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการจัดเก็บภาษี

1) ภาษีอากรเป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชน กล่าวคือ ภาษีอากรจะต้องมีลักษณะบังคับ ไม่ว่าประชาชนจะสมัครใจหรือไม่ก็ตามไม่ใช่สิ่งที่ประชาชนจะเลือกได้

2) ภาษีอากรเป็นภาษีที่รัฐบาลเก็บมาเพื่อเป็นประโยชน์สาธารณะให้กับสังคม โดยส่วนรวมมิใช่เพื่อผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะ เช่น นำมาสร้างสาธารณูปโภค การศึกษา การสาธารณสุข และการป้องกันประเทศไปสู่ความเจริญทัดเทียมนานาอารยประเทศ

3) ผู้เสียภาษีอากรไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนโดยตรงจากภาษีที่ตนได้จ่ายไปแต่การเก็บภาษีนี้อาจตอบแทนกลับมาในรูปแบบอย่างอื่น ซึ่งถือเป็นการได้รับประโยชน์ทางอ้อม เช่น การได้นับบริการบางอย่างของรัฐ โดยประโยชน์ที่ได้รับนี้ไม่จำเป็นต้องเท่าเทียมกัน ผู้เสียภาษีน้อยก็อาจมีโอกาสดำเนินการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากรัฐมากหรือเท่าเทียมหรือมากกว่าผู้เสียภาษีมากก็เป็นได้ขึ้นอยู่กับนโยบายผลประโยชน์ตอบแทนของรัฐในขณะนั้น (กรมสรรพากร, 2563, ออนไลน์)

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีการค้า ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยปกติจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียน วันเริ่มประกอบกิจการ หรือภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีรายรับเกินเกณฑ์ที่กำหนด อย่างไรก็ตาม

ตาม กรณีผู้ประกอบการซึ่งจะเริ่มประกอบกิจการขายสินค้าและบริการที่อยู่ในบังคับ ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนได้ภายในกำหนด 6 เดือน ก่อนวัน เริ่มประกอบกิจการได้หากพิสูจน์ได้ว่าได้ มีการดำเนินการและเตรียมการประกอบ กิจการอันเป็นเหตุให้ต้องมีการซื้อสินค้า หรือรับบริการที่อยู่ ในบังคับต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การก่อสร้าง โรงงาน ก่อสร้างอาคารสำนักงาน หรือการติดตั้ง เครื่องจักร สถานที่และการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ยื่นคำขอจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.01) ได้ที่ (กรมสรรพากร, 2563, ออนไลน์)

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษีออนไลน์ ในปัจจุบันร้านค้าออนไลน์ได้รับความนิยมนิยมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลาย เนื่องจากเทคโนโลยี การสื่อสารเอื้อให้การเข้าถึงกลุ่ม ผู้บริโภคได้เป็นจำนวนมากและง่ายในเวลาอันรวดเร็ว อีกทั้งผู้ขาย สามารถประกอบ กิจการได้ทุกเวลาจากทุกที่ที่มีสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และยังช่วยประหยัด ต้นทุนไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแรงงานเนื่องจากสามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเอง และไม่ จำเป็นต้องมีหน้า ร้านก็สามารถขายสินค้าได้จึงส่งผลให้ใช้เงินลงทุนในจำนวนที่ต่างเมื่อ เทียบกับการประกอบธุรกิจแบบมี หน้าร้านในแบบดั้งเดิม ส่วนในด้านของผู้ซื้อ การซื้อ สินค้าผ่านร้านค้าออนไลน์เป็นช่องทางที่เพิ่มขึ้นใน การสั่งซื้อสินค้า และผู้ซื้อยังสามารถ ชำระค่าสินค้าได้หลายช่องทาง รวมถึงมีบริการส่งสินค้าถึงมือของ ผู้บริโภค (วันรบ บุญ ธรรม, 2554)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธวัชรรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ ,พามดา ชูฒยากร ,ชีพร อินแสง (2560) บทความนี้ มุ่งเน้นในการแสดงภาพของตลาดในยุคดิจิทัล โดยขอบเขตของบทความชิ้นนี้คือ การศึกษาปรากฏการณ์ของตลาดที่เกิดขึ้นบนแพลตฟอร์มในปี 2560 บทความนี้แสดงให้เห็นถึงการเกิดขึ้น ของตลาดและลักษณะของตลาดออนไลน์บนแพลตฟอร์มที่มี

ลักษณะเฉพาะ ซึ่งการเกิดขึ้นและการเติบโตของ ตลาดออนไลน์บนเฟซบุ๊กนั้นเกิดจากปรากฏการณ์เชิงสังคมที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคดิจิทัล ที่ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป

Chandarasorn (Chandarasorn อ้างอิงถึง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ออนไลน์) ได้ศึกษาสาเหตุของการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคนไทย โดยผลการวิจัยจากการใช้แบบสอบถามประชากรในกรุงเทพมหานคร 1,148 คน เพื่อทดสอบสาเหตุ การยินยอมจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจแจ้งรายได้อย่างถูกต้อง ของคนไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) การรับรู้ว่าจะระบบภาษีมีความเป็นธรรม 2) การรับรู้ว่าการบังคับใช้การลงโทษของกฎหมาย และ 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีอากรในขณะที่สมมติฐานที่ว่าการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของรัฐบาลจะทำให้คนยินยอมจ่ายภาษีมากขึ้น นั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วีรศักดิ์ เครือเทพ (วีรศักดิ์ เครือเทพ อ้างอิงถึง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บ ภาษีของรัฐบาลซึ่งเสนอแนะว่า ควรลดความซับซ้อนของโครงสร้างภาษีควบคู่ไปกับการปรับปรุง ระบบภาษีและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้เสียภาษี พร้อมทั้ง นาเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการตลอดกระบวนการจัดเก็บภาษี ตั้งแต่การสร้างความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนการยื่น และชำระภาษีไปจนถึงการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมผู้เสียภาษีได้น้อย

จันทร์สาชา (เดือนน้อย จันทร์สาชา อ้างอิงถึง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสียภาษีของเทศบาลเมืองมุกดาหาร ซึ่งพบว่าความเต็มใจที่จะจ่ายภาษีขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ 1)

ความตระหนักในหน้าที่และความสำคัญ ของการเสียภาษี 2) ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและการใช้ไปของรายจ่ายรัฐบาล 3)ความเป็นธรรมของ ระบบภาษีอากร โดยเปรียบเทียบ และ 4) มีบทลงโทษที่เหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การก่อตัวนโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ปี พ.ศ. 2562 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสาเหตุและขั้นตอนการก่อตัวของนโยบายของรัฐบาลไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี พ.ศ. 2562

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน จากการสัมภาษณ์ ผ่าน Email line และบันทึกเสียง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัย ข้อมูลจากการขอมูลการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง มาศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการนำเสนอแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สาเหตุในการกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋ากระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี พ.ศ.2559 – 2562

สาเหตุในการกำหนดนโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี พ.ศ.2559 –2562 พบว่า การเดินทางต่างประเทศจะส่งผลให้มีการซื้อสินค้าต่าง ๆ กลับมายังประเทศไทยและจะมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%(VAT) เนื่องจากปัจจุบันมี

ผู้ที่สั่งซื้อสินค้าออนไลน์จากต่างประเทศมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังมีการหลบเลี่ยงการจ่ายภาษีเป็นจำนวนมาก โดยจะเริ่มการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มการนำเข้าสินค้าออนไลน์จากต่างประเทศ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2562 โดยสามารถแบ่งกลุ่มสำหรับคนที่สั่งซื้อสินค้าราคาต่ำกว่า 1,500 บาท เพื่อนำมาใช้ส่วนตัวเป็นของตนเองจะได้รับยกเว้นภาษีสำหรับนำเข้ามาเพื่อค้าขาย ถึงแม้จะต่ำกว่าราคา 1,500 บาท จะต้องเสียภาษีทั้งหมดไม่มียกเว้น โดยที่ผู้โดยสารได้รับยกเว้นอากรสำหรับของส่วนตัวเพื่อใช้เอง หรือใช้ในวิชาชีพ มูลค่าไม่เกิน 20,000 บาทและต้องไม่เป็นของต้องห้าม และของต้องมียกเว้นได้แก่ ยาและอาหารเสริม สัตว์เลี้ยงเครื่องสำอาง อาวุธปืน พืช และโครอน สำหรับผู้โดยสารที่นำของที่มีมูลค่าเกิน 20,000 บาท หรือของที่เป็นลักษณะเชิงพาณิชย์ถึงแม้จะมีมูลค่าไม่เกิน 20,000 บาท ต้องเสียภาษีอากร ปัจจุบันรัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะปราบปรามสินค้าแบรนด์อย่างเข้มข้น เพื่อตัดตอนผู้กระทำความผิด เพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ประกอบการในประเทศที่ต้องสูญเสียเม็ดเงินจากพวกลักลอบนำเข้าของเถื่อน สินค้าหนีภาษีที่ทะลักเข้าประเทศไทยในช่วงนี้ เกิดจาก “เงินบาทแข็งค่า” ซึ่งเรื่องดังกล่าวนอกจากกระทบกับผู้ส่งออกและภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศแล้ว ยังส่งผลทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ปรับตัวลดลงด้วย จากกรณีดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มคนที่มีความต้องการสินค้าแบรนด์เนมสูงขึ้น เพราะจากเดิมหากต้องการซื้อกระเป๋าหรู ราคา 2,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ผู้ซื้อต้องควักเงินบาท 84,000 บาท (42 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) แต่ปัจจุบัน กระเป๋าใบเดียวกัน ราคาเท่ากัน จะใช้เงินเพียง 64,000 บาท (32 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) ถูกลง 20,000 บาท เป็นปัญหาระดับชาติ เพราะธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่ดูแลค่าเงินบาทโดยตรง ยังทำอะไรไม่ได้เลย เงินบาทที่แข็งค่าขึ้นก็ยิ่งจูงใจให้อยากเป็นเจ้าของสินค้าแบรนด์เนมหรูมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการก่อตัวของนโยบายของรัฐไทยในการจัดเก็บภาษี กระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี 2562

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ขั้นตอนการก่อตัวของนโยบายของรัฐไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าแบรนด์เนมออนไลน์ ปี 2562 การก่อตัวนโยบายสาธารณะ จึงเริ่มต้นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนโยบาย (ตระหนักและระบุปัญหา กลั่นกรองปัญหา จัดระเบียบวาระนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ประเทศไทยใช้ระบบให้ผู้โดยสารพิจารณาตัวเอง ถ้าคิดว่าของที่มีอยู่ต้องเสียภาษี เป็นของที่ซื้อมาเพื่อการค้า ก็ต้องเดินเข้าช่องสีแดง แต่ถ้ามันใจว่าของที่มีอยู่ไม่ต้องเสียภาษี ก็เดินเข้าช่องสีเขียวไปได้เลยซึ่งเป็นการคัดแยกในระดับหนึ่งของรัฐ สำหรับผู้โดยสารขาเข้าประเทศ ที่เดินทางกลับมาเข้าสู่ประเทศไทย ตามขั้นตอนแล้ว หลังจากลงจากเครื่องบินก็จะมาผ่านด่านสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จากนั้นก็จะมาขึ้นรถรับกระเป๋าของตัวเอง เมื่อได้กระเป๋าแล้ว ก็จะมาถึงด่านศุลกากรโดยมีช่องเขียวคือ ไม่มีของต้องสาแดง คนที่จะเดินผ่านช่องนี้ ต้องมั่นใจว่ามีของใช้ส่วนตัวไม่เกิน 2 หมิ่นบาท และไม่มีเป็นของเพื่อการค้า แต่ถ้าไม่ใช่สินค้าเหล่านี้ ผู้โดยสารต้องเดินเข้าช่องแดง การตีราคานั้นกรมศุลกากรจะดูตามใบเสร็จที่มี แต่ถ้าไม่มีใบเสร็จ ก็จะทำให้ความเป็นธรรมด้วยการเทียบเคียงกับคนอื่นที่นำของชนิดเดียวกันเข้ามา ดูผ่านเว็บขายของที่เหมือนกัน หรือ กรมศุลกากร ดูจากฐานข้อมูลราคา โดยเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรใช้วิธีการสุ่มตรวจ อาจจะไม่ได้โดนทุกคน ถือว่าถ้าเข้าไปในช่องเขียวแล้วมีของที่ต้องเสียภาษีถือว่ามีความเสี่ยงภาษี กรณีนี้ถ้าตรวจพบในช่องเขียวเจ้าหน้าที่ต้องยึดของเหล่านั้น จับกุมดำเนินคดี เมื่อคดีถึงที่สุด ก็จะจำหน่ายขายทอดตลาด ถ้าเป็นของละเมิดลิขสิทธิ์ ของต้องห้าม ก็จะทำลายทิ้ง เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความเสียหายต่อประเทศ ส่วนเงินที่ได้จากการขายก็จะนำมาเป็นของแผ่นดิน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการก่อดัชนีนโยบายของรัฐไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าสตางค์ออนไลน์ ปี พ.ศ. 2562 โดยผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่พบจากการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การก่อดัชนีของนโยบายของรัฐไทยในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าสตางค์ออนไลน์

การก่อดัชนีของนโยบายในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าสตางค์ออนไลน์ เกิดจากปัญหาที่ก่อดัชนีมาเป็นปัญหาสาธารณะ เกิดผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชาชนในสังคมเรื่องการจัดเก็บภาษีทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากกรมศุลกากรอย่างมหาศาลเป็นการเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ลักษณะสภาพของปัญหา สาธารณะให้ชัดเจนเพื่อให้มั่นใจว่า ปัญหาที่กำลังปรากฏอยู่นั้นเป็นปัญหาอะไร เกิดขึ้นกับคนกลุ่มใด และมีผลกระทบต่อสังคมอย่างไร รวมทั้งต้องการความแรงดันในการแก้ไขปัญหาคำไหน และประชาชนในสังคมต้องการให้แก้ไขปัญหานี้อย่างไร ถ้าไม่แก้ไขจะเกิดผลอย่างไร และถ้ารัฐบาลเข้าไปแก้ไขใครจะเป็นผู้ได้และเสียประโยชน์ ผลกระทบที่เกิดจากการแก้ไขตรงตามที่คาดหวังหรือไม่ ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการนำไปปฏิบัติต้องใช้ทรัพยากรอะไรบ้างการระบุปัญหา ที่ชัดเจนจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหามาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา (ชฎาพร จิตศิลป์, 2554, ออนไลน์)

เมื่อพิจารณาถึงประเด็นทั้งหมดแล้วจึงเกิดเป็นการก่อดัชนีของนโยบายในการจัดเก็บกระเป๋าสตางค์ออนไลน์ขึ้น เริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีประกอบกับการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของ ผู้บริโภค ผู้ขายหรือผู้ประกอบการจึงเห็นถึงความเป็นไปได้ในการสร้างรายได้อันเกิดจากการเห็นถึง ความนิยมของผู้บริโภคต่อร้านค้าออนไลน์ในปัจจุบัน ความสะดวกรวดเร็วในการทำการ

ค้า ต้นทุนที่ต่ำ และใช้เงินทุนในการเริ่มต้นธุรกิจน้อย ธุรกิจร้านค้าออนไลน์จึงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากในปี 2559 มีผู้ค้าออนไลน์ในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 527,324 ราย และมีมูลค่ารวมกว่า 2.52 ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40 ของมูลค่าขายสินค้าและบริการทั้งหมด ซึ่งชัดเจนว่าจำนวนผู้ค้าออนไลน์ที่มีเป็น จำนวนมากและมูลค่าการซื้อขายที่สูงระดับล้านล้านบาทนั้น แสดงให้เห็นถึงความนิยมในธุรกิจร้านค้า ออนไลน์ทั้งด้านผู้ซื้อและผู้ขายสูงมาก อันเป็นช่องว่างในการจัดเก็บภาษีที่ทำให้ภาครัฐสูญเสียรายได้มหาศาลที่ยังกระทบต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ที่ได้มาเปิดในประเทศไทยเพื่อจัดจำหน่ายสินค้า (Lazada Thailand, 2560)

ในงานวิจัยของ ธวัชรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ ,พามตา ชูขุฒยาร ,ชีวพร อินแสง (2560) ได้ศึกษาเรื่องปรากฏการณ์ของตลาดที่เกิดขึ้นบนเฟซบุ๊กในปี 2560 บทความนี้แสดงให้เห็นถึงการเกิดขึ้นของตลาดและลักษณะของตลาดออนไลน์บนเฟซบุ๊กที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งการเกิดขึ้นและการเติบโตของ ตลาดออนไลน์บนเฟซบุ๊กนั้นเกิดจากปรากฏการณ์เชิงสังคมที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าว กระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสารในยุคดิจิทัล ที่ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป การเติบโตของตลาดที่ส่งผลให้เกิดธุรกรรมการซื้อขายขนาดย่อยที่มีปริมาณมากหรือเม็ดเงิน มูลค่ามหาศาลในตลาดที่คล้ายจะเป็นผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย แต่ กลับทำให้ภาครัฐนั้นประสบปัญหาในการจัดเก็บภาษี

นอกจากนี้ในงานวิจัยของ Chandarasorn (Chandarasorn อ้างอิงถึง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ออนไลน์) ได้ศึกษาสาเหตุของการยินยอมจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคนไทย โดยผลการวิจัยจากการใช้แบบสอบถามประชากรในกรุงเทพมหานคร 1,148 คน เพื่อทดสอบสาเหตุ การยินยอมจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจแจ้งรายได้ถูกต้องของคนไทยอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) การรับรู้ว่าระบบภาษีมีความเป็นธรรม 2) การรับรู้ว่ามีภาระบังคับใช้การลงโทษของกฎหมาย และ 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีอากร ในขณะที่สมมติฐานที่ว่าการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของรัฐบาลจะทำให้คนยินยอมจ่ายภาษีมากขึ้น นั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทฤษฎีตามแนวคิดดั้งเดิมและแนวคิดทางเลือก จำเป็นต้องใช้ควบคู่กัน คือต้องมีทั้งการลงโทษอย่างจริงจังและการจูงใจให้ประชาชนเต็มใจจ่ายภาษี โดยให้เห็นว่าระบบภาษีจะต้องมีความเป็นธรรมและต้องมีการให้ความรู้และอำนวยความสะดวกในการชำระภาษีสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chunhachatrachai และ Pope (2012) ได้ศึกษาภาระภาษีที่เกิดขึ้นจากการยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในปี 2553 โดยใช้วิธีการออกแบบสอบถามตามวิธีวิจัย Sanford Model พบว่า ต้นทุนในการเสียภาษีของ SMEs อยู่ที่ 253,708 บาทต่อปี นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายในการเสียภาษี ของผู้เสียภาษีมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเก็บภาษีของรัฐ (Tax Administrative Cost) จึงเสนอแนะว่า การกำหนดนโยบายภาษีใด ๆ ในประเทศไทยควรออกแบบให้ง่ายต่อการปฏิบัติ เพื่อมิให้ ผู้เสียภาษีมีต้นทุนในการเสียภาษีมากกว่ารายได้ที่ได้รับ

2. การตัดสินใจนโยบาย

การเลือกวิถีทางหรือแนวนโยบายที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามต้องการ อาจรวมถึงนโยบายเทคนิคและกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี หลักจริยธรรมหรือคุณธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อค่านิยมที่เป็นรากฐานสำคัญ ในการเลือกนโยบาย (ชญาพร จิตศิลป์, 2554, ออนไลน์) เมื่อค้นพบสาเหตุของปัญหานั้นไปสู่ปัญหาสาธารณะ ทำให้ประเทศไทยเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษี ผู้กำหนดนโยบายจึงได้มีทางเลือกของนโยบายหลายทาง ดังแนวคิด

ของ **E.S.Quade** ที่ได้กล่าวถึงการตัดสินใจเลือกนโยบายต้องประกอบด้วยเกณฑ์ดังต่อไปนี้(Quade อ้างอิงถึง สมพรเฟื่องจันทร์, 2552, ออนไลน์)

(1) วัตถุประสงค์ (The objectives) ต้องค้นหาวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของนโยบาย นโยบายในการจัดเก็บภาษีกระเป๋าสตางค์ออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่ออุดหนุนการใช้จ่ายภาษีและปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ของบริษัทข้ามชาติ

(2) ทางเลือก (The Alternatives) เป็นเงื่อนไขหรือวิธีการที่เป็นไปได้ซึ่งผู้ตัดสินใจคาดหวังว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จ ผู้วางนโยบายต้องมีทางเลือกหลากหลายแนวทางเพื่อการวางนโยบายอย่างเห็นภาพรอบด้าน

(3) ผลกระทบ (The Impacts) ผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากทางเลือกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ โดยการคำนึงถึงผลกระทบในแต่ละทางเลือกที่ได้นำเสนอไว้

(4) เกณฑ์การวัด (The criteria) คือกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ใช้จัดลำดับความสำคัญของทางเลือกตามประสงค์จะใช้เกณฑ์การวัดที่ใช้หลักการเดียวกันในการประเมินทางเลือก ซึ่งจะสามารถเปรียบเทียบกันได้

(5) ตัวแบบ (The model) หัวใจของการวิเคราะห์การตัดสินใจคือกระบวนการหรือการสร้างสรรค์ที่สามารถทำนายผลที่จะเกิดจากทางเลือกแต่ละทางเลือกได้ตั้งนั้น หากแนวทางเลือกใดได้รับการพิจารณาเพื่อนำไปปฏิบัติ นักวิเคราะห์จะต้องประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งตัวแบบจะช่วยให้การดำเนินการดังกล่าวสมบูรณ์ขึ้นตัวแบบจะช่วยให้ผู้ตัดสินใจมองเห็นภาพรวมทั้งหมดของทางเลือกและสามารถเปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ต้องการใด

ในงานวิจัยของวีรศักดิ์ เครือเทพ (วีรศักดิ์ เครือเทพ อ้างอิงถึง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพและ

ประสิทธิภาพของการจัดเก็บ ภาษีของรัฐบาล ซึ่งเสนอแนะว่า ควรลดความซับซ้อนของ โครงสร้างภาษีควบคู่ไปกับการปรับปรุง ระบบภาษีและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้เสียภาษี พร้อมทั้ง นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการลด ภาระของการจัดเก็บภาษี ตั้งแต่การสร้างความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอนการยื่น และชำระ ภาษีไปจนถึงการติดตามตรวจสอบพฤติกรรมผู้เสียภาษี

นอกจากนี้งานวิจัยของเดือนน้อย จันทราสา (เดือนน้อย จันทราสา อ้างอิง ถึง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2559, ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการ เสียภาษีของเทศบาลเมืองมุกดาหาร ซึ่งพบว่า ความเต็มใจที่จะจ่ายภาษีขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ 1) ความตระหนักในหน้าที่และความสำคัญ ของการเสียภาษี 2) ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและการใช้ไปของรายจ่ายรัฐบาล 3) ความเป็นธรรม ของ ระบบภาษีอากรโดยเปรียบเทียบ และ 4) มีบทลงโทษที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. เชนนโยบาย นโยบายการจัดเก็บภาษีกระเป๋าสตางค์ออนไลน์เป็น นโยบายที่ต้องอาศัยความรัดกุมของกฎหมายในการอุดช่องว่างโดยเฉพาะการนำ สินค้าเข้ามาในประเทศผ่านการซื้อขายเป็นสินค้าส่วนตัว ต้องมีการต้องเกณฑ์ในรัดกุม และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบตั้งแต่การซื้อตัวเครื่องบินทั้งทางออนไลน์ และที่สนามบิน

2. เชนปฏิบัติการ การตรวจสินค้าที่สนามบินไม่ควรใช้วิธีสุ่มตรวจเพราะจะทำให้ เกิดการหลุดรอดเกิดขึ้น อันส่งผลต่อความเชื่อมั่นต่อรัฐไทยที่จะดำเนินการปราบปรามผู้ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

ก.ก้อย แบรินด์เนม , ผู้บริโภค, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

กรมสรรพากร.(2563).การจัดเก็บภาษี.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก

<https://rdserver.rd.go.th/>

ชฎาพร จิตศิลป์.(2554).วงจรรณโยบายสาธารณะ.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก

<https://www.gotoknow.org/posts/456922>

ถนอมขวัญ, ผู้บริโภค, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

ธวัชรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ.(2560).การศึกษาปรากฏการณ์ของตลาดที่เกิดขึ้นบนแพลตฟอร์มในปี

2560.สืบค้น เมื่อ 8 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก file:///C:/Users/ADMIN/

Downloads/ 123268-Article%20Text-323618-1-10-20180517.pdf

เบญจา แบรินด์เนม, ผู้ประกอบการ, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

บริษัท อาอูนไทย.(2563). MARKETING BLOG: E-Commerce (อีคอมเมิร์ซ) คือ

อะไร? ใช้กลยุทธ์

การตลาดโปรโมทสินค้าอย่างไรให้ขายได้.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก

<https://seoweb.aun-thai.co.th/blog/marketing-blog-ecommerce-strategy/>

มาตามหมวย, ผู้ประกอบการ, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

ยุทธนา ศรีสวัสดิ์.(2560).วันเกิดกับภาษี.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก

<https://www.posttoday.com/finance-stock/money/503259>

ราตรี, ผู้บริโภค, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.(2559) งานวิจัยเกี่ยวกับภาษี.สืบค้นเมื่อ 8 มีนาคม พ.ศ.

2563 จาก<http://www.fpo.go.th/main>

วันรบ บุญธรรม.(2554).เจาะลึกผู้บริโภครุ่นใหม่.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก

<https://books.google.co.th/>

วินัส, ผู้บริโภค, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

อโณมา คงตะแบก.(2561).การก่อตัวของนโยบายสาธารณะ.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.

2563 จาก <https://www.scribd.com>

อดิสรณ์, ผู้บริโภค, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

อิพิชลล่าคำแบรนต์เนม, ผู้ประกอบการ, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน

2563.

อรพิน, ผู้บริโภค, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

ไอเลิฟแบรนต์เนม, ผู้ประกอบการ, สัมภาษณ์, ทาง Email,วันที่ 14 เมษายน 2563.

Techsauce Team.(2562).เทคโนโลยีการขายของแห่งอนาคตกับ LAZADA

Livestream.สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม พ.ศ.2563 จาก

<https://techsauce.co/tech-and-biz/lazada-livestream>

การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหา

การโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

Collaborative formation between public and private organization of car theft solution in Thailand border area

ธมนภัทร สีดอกบวบ¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยแบ่งตามวิธีการและกลุ่มเป้าหมายในแต่ละกลุ่ม แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 แบบ ดังนี้ 1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการศึกษา 2. การศึกษาภาคสนาม ใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก โดยมีแบบสัมภาษณ์

คำสำคัญ : การสร้างร่วมมือ, การโจรกรรม

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

Abstract

This Articles study about the Collaborative formation process between public and private sectors in solving car theft problem in Thailand borders. By study the creation of cooperation between the public and private sectors in solving the problem of car theft through Thailand borders. And study about problems and obstacles in solving the car theft problems through the borders. By using a qualitative research in 2 methods as follows: 1) Use the Documentary Research by collecting the information from books, articles, thesis, and various documents. 2) Use Field Research and In – depth Interview by used structured for collected data.

Keyword: Collaborative formation, Car Theft Problem

บทนำ

การโจรกรรมรถยนต์ถือเป็น “อาชญากรรม” อย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งการเกิดอาชญากรรมในประเทศไทยนั้นเกิดขึ้นมาตั้งแต่อดีตกาล ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันกาล และก็จะยังคง มีต่อไปในอนาคตกาล เป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ไม่มีสิ้นสุด อาชญากรรมนั้นถือเป็นภัยที่คุกคามความ สงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

สังคมใดที่มีอาชญากรรมมาก สังคมนั้นก็ย่อมที่จะเป็นสังคมที่มีความปลอดภัยต่ำ ประชาชนในสังคมดังกล่าวก็จะเกิดความหวั่นวิตกต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง รวมถึงเกิดความหวงใยต่อบุคคลในครอบครัว ญาติสนิท มิตรสหาย และ บุคคลผู้เป็นที่รักของเขาเหล่านั้น ว่าอาชญากรรมจะเกิดขึ้นกับใคร เมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร ซึ่งจะนำมาซึ่งความสูญเสียทั้งทางทรัพย์สิน ร่างกาย และ จิตใจ แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมและ บุคคลใกล้ชิดของเขาเหล่านั้นอย่างแน่นอน แต่ถ้าหากสังคมใดเป็นสังคมที่มีการเกิดอาชญากรรมต่ำ สังคมดังกล่าวก็จะ เป็นสังคมที่มีความปลอดภัยสูง เป็นสังคมที่มีความสงบสุข ประชาชนในสังคมรับรู้ ได้ถึง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง และบุคคลผู้เป็นที่รักของเขาเหล่านั้น ไม่ว่าจะทำอะไร เวลาใด ก็จะสัมผัสได้ถึงความปลอดภัยที่ได้รับจากสังคมหรือสถานที่ที่เขาเหล่านั้นกำลังดำเนินชีวิตอยู่

การโจรกรรมรถยนต์ในปัจจุบันนั้น ไม่เพียงแต่จะโจรกรรมเพื่อฆ่าหั่น ค้าขายอะไหล่ภายในประเทศเท่านั้น แต่ยังมี การดำเนินการอย่างเป็นขบวนการในทาง ลัทธิระหว่างชายแดน มีการส่งออกรถยนต์ออกนอกราชอาณาจักรตามใบสั่งซื้อและความ ต้องการของกลุ่มบุคคลที่สามารถสร้างประโยชน์จากรายได้ในการส่งออกรถยนต์ที่ โจรกรรมมา ถึงแม้จะเป็นความผิดอาญาแต่ยังคงไม่มีความเกรงกลัวต่อความผิดของ กลุ่มขบวนการโจรกรรมนี้ ยังคงมีอัตราการโจรกรรมรถยนต์ข้ามชายแดนออกนอก ราชอาณาจักรจำนวนมาก

จากปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะ ศึกษาเกี่ยวกับ “การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไข ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย” เนื่องจากผู้ศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในส่วน งานด้านการป้องกันและควบคุมการทุจริตธุรกิจสินเชื่อยานยนต์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

จากัด (มหาชน) และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นอย่างดี ประกอบกับจากการสังเกตสถานการณ์การโจรกรรมรถยนต์ที่เกิดขึ้นนั้น ยังไม่มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยหากมีการพัฒนาในด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน จะสามารถทำให้ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ข้ามชายแดนออกนอกราชอาณาจักรไทยลดลงหรือหมดไปได้ในอนาคต หรืออาจจะมีการจับกุมผู้กระทำความผิดและปราบปรามการโจรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

คำถามในการวิจัย

การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย จะทำให้แก้ไขปัญหาการโจรกรรมและจับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์มีอุปสรรค และผลกระทบอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทยใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการ

ประสานงาน 2) ด้านเทคโนโลยี 3) ด้านกฎหมาย 4) ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่เฉพาะการนารณยนต์ออกนอกราชอาณาจักรไทยบริเวณชายแดนไทยฝั่งประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาวเท่านั้น

ขอบเขตประชากรผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐ จำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย ตำรวจผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีการโจรกรรมรถยนต์ และบุคลากรภาคเอกชน จำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ชำนาญการด้านการตรวจสอบทุจริต ธุรกิจสินเชื่อยานยนต์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ที่ปฏิบัติงานในส่วนงานด้านการป้องกันและควบคุมการทุจริต ธุรกิจสินเชื่อยานยนต์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) รวมทั้งหมด 8 ท่าน ขอบเขตด้านระยะเวลา ตั้งแต่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย จะทำให้แก้ไขปัญหาการโจรกรรมและจับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสร้างความร่วมมือ หมายถึง การสร้างร่วมมือระหว่างบุคลากรภาครัฐ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย กับบุคลากรภาคเอกชน คือ เจ้าหน้าที่ชำนาญการด้านการตรวจสอบทุจริต ธุรกิจสินเชื่อยานยนต์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

การโจรกรรม หมายถึง การลักลอบ การขโมย รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ ซึ่งเป็นความผิดอาญา ออกนอกพื้นที่ราชอาณาจักรประเทศไทยผ่านชายแดนไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยขอเรียงลำดับการนำเสนอ ดังนี้

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการโจรกรรมรถยนต์

แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อมสามารถแบ่งแยกออกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธี การที่เพิ่มการข่มขู่และเพิ่มการมองเห็นหรือเฝ้าระวัง ตลอดจนเพิ่มหรือกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้อยู่อาศัย คนร้ายจะเกิดความรู้สึกว่าถูกตรวจสอบหรือจับตามองมากขึ้น

2. การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการ สร้างระบบควบคุมทางเข้าออกหรือออกแบบสถานที่ทำให้บุคคลทราบว่า สถานที่ที่กำลังจะเข้าไปเป็น ที่ส่วนบุคคลซึ่งจะทำให้คนร้ายเชื่อว่าจะถูกตรวจสอบหากบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว

3. เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural Territorial Reinforcement) เป็นการสร้างเขตหวงห้าม ให้คนร้ายรู้สึกกลัว

4. การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพให้พื้นที่ไม่ให้อัปเดตการก่ออาชญากรรม

แนวทางทั้ง 4 ข้อนี้ มีความสัมพันธ์กันเนื่องจาก ต่างก็ต้องอาศัยสภาพแวดล้อมมาเป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม โดยจะเน้นระบบรักษาความปลอดภัยของ การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม และเพิ่มการพึ่งพาความปลอดภัยโดยธรรมชาติ และลด การพึ่งพาความปลอดภัยโดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ

สายหยุด จำปาทอง (อ้างถึงใน อุมาพร บุญเพชร, 2555 : 25) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารที่ใช้อำนาจมาเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตยด้วยวิธีการตัดสินใจร่วมกัน โดยการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจมากที่สุดด้วยความรับผิดชอบอันสูงสุดนั้นไม่ควรเล็งผลเพื่อส่วนรวมเพียงอย่างเดียวแต่ควรมุ่งถึงความสุขทางกายและทางใจ ในส่วนบุคคลด้วย

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (อ้างถึงใน อุมาพร บุญเพชร, 2555 : 25) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือว่าในกิจกรรมทุกอย่าง ควรให้ทีมงานมีความร่วมมือให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อให้เขาได้เป็นผู้ตัดสินใจไปแล้วด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เขาได้ปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการของเขาซึ่งจะทำให้เขาได้มีโอกาสพัฒนานตนเองความร่วมมือนั้นจะต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญอย่างน้อย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในลักษณะบูรณาการการทำงานร่วมกันการจัดการภาครัฐแนวใหม่ และการบริหารราชการจังหวัดแบบ

บูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์รวมถึงการพัฒนาไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะการทำงานขั้นสูงตามกรอบแนวทางพัฒนารูปแบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย ได้ข้อสรุปสำคัญดังนี้

1. การบูรณาการการทำงานร่วมกัน (Collaborative Governance)
2. การจัดบริการสาธารณะทางเลือก (Alternative Service Delivery)
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างกระบวนการบูรณาการการทำงานร่วมกัน
4. ปัจจัยความสำเร็จของการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิยนุช ปานแก้ว (2553) ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางอาชญากรรมโดยใช้โปรแกรมทาง ภูมิศาสตร์ เป็นการนำเอาข้อมูลอาชญากรรมของอำเภอชะอวด อำเภอเมือง ในจังหวัด นครศรีธรรมราช มาจัดรูปแบบเพื่อให้ใช้ร่วมกับระบบภูมิสารสนเทศในการศึกษาวิเคราะห์ จาละองเขตพื้นที่การก่อ อาชญากรรมในเขตพื้นที่ศึกษา เพื่อศึกษาแผนที่อาชญากรรมและ เพื่อสร้าง ตำแหน่งอาชญากรรมที่ อ้างอิงกับระบบภูมิศาสตร์แผนที่ โดยใช้โปรแกรมในการแสดงแผนที่อาชญากรรม พบว่าโปรแกรม ArcView สามารถระบุถึงพื้นที่ ตำบล และจังหวัด โดยการเลือก ข้อมูลอาชญากรรมที่ได้จัดเก็บข้อมูลในปัจจุบันของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถลง รายละเอียดในพื้นที่ที่มีขนาดเล็กได้และ แสดงแผนที่อาชญากรรม สามารถเป็นตัวกำหนดค้นหา พื้นที่เสี่ยงภัยของการเกิดอาชญากรรม เพื่อลดอุบัติเหตุในการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่นั้นๆ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย เป็นเรื่องที่มีจุดกำเนิดมาจากปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ที่ยังคงมีอยู่ในสังคมไทย โดยมีลักษณะของการใช้

หลากหลายเล่ห์กลในการโจรกรรมมีวิธีการที่แยบยลมากขึ้น การศึกษาค้นพบว่า การโจรกรรมรถยนต์จะมีลักษณะการลักลอบผ่านชายแดนไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างความร่วมมือและการวางแผนร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของขบวนการโจรกรรมรถยนต์ การดำเนินการต่าง ๆ ในการจับกุม มีการวางแผนขั้นตอนที่รัดกุม คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นสำคัญ ลักษณะการดำเนินการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ยังคงมี ปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง ได้แก่ ความหลากหลายของการโจรกรรม โดยเฉพาะวิธีการโจรกรรมผ่านเส้นทางทางธรรมชาติ ที่อาศัยการเช่ารถโดยผู้ครอบครองการเช่ารถเป็นผู้ ขับผ่านชายแดนและนำออกนอกราชอาณาจักรเอง ทำให้ไม่เกิดการกระหาติดซึ่งหน้า จึงไม่สามารถดำเนินการจับกุมได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งยังมีอีกหลากหลายวิธีการที่แยบยลเพิ่มมากขึ้น เพื่อหลบหลีกเลี่ยงการจับกุม ประกอบกับปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์จากขบวนการโจรกรรมรถยนต์ที่มีมูลค่ามหาศาล หากมีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนภายใต้หลักธรรมาภิบาลก็จะสามารถปราบปรามปัญหานี้ลงได้ ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการศึกษา

1. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

จากการสัมภาษณ์ พบว่า หากมีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทยจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐเห็นว่าภาคเอกชนจะสามารถช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของภาครัฐ

ได้มาก หากมีการร่วมมือกัน โดยเฉพาะในเรื่องของการสืบค้นข้อมูลของรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมไป เนื่องจากภาคเอกชนจะมีข้อมูลเชิงลึกในเรื่องนี้ จะสามารถทำให้การดำเนินการตรวจจับมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักภาคเอกชนเห็นว่าการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทยนั้น ส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ จะสามารถทำให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือไปจากนั้น ภาคประชาชนก็มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการระบวนการตรวจจับรถยนต์ที่ถูกโจรกรรมแบบ Real time ก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสของคนร้ายให้ภาครัฐและภาคเอกชนทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัญหาในปัจจุบันของภาคเอกชนนั้น ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในเรื่องของการโจรกรรมรถยนต์ ขาดข้อมูลและประสบการณ์ อีกทั้งปัญหาเรื่องงบประมาณในการจับกุมค่อนข้างสูงหากมีการนำรถส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน การที่มีภาครัฐคอยตรวจสอบรถยนต์ต้องสงสัยก่อนให้ผ่านด่านออกนอกราชอาณาจักร โดยประสานข้อมูลต่าง ๆ กับภาคเอกชน จะทำให้การปฏิบัติงานด้านการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจะส่งผลทำให้ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนมีอัตราที่น้อยลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิน โกศลบัณฑิตกุล (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม พบว่าหากภาครัฐมีการป้องกันให้มีการจัดทำป้ายประกาศกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดในการโจรกรรม รถจักรยานยนต์ไว้ให้เห็นเด่นชัด เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้กระทำความผิด

และสร้างความร่วมมือร่วมใจของผู้ปกครองของเยาวชนในชุมชนมิให้ปกป้องลูกหลานของตนเองในการกระทำผิด รวมทั้งวางแผน วางมาตรการด้านการป้องกันและการปราบปราม เมื่อนายยุทธศาสตร์ไปทดลองใช้แล้ว พบว่า สถิติการโจรกรรมรถ จักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลาปางลดลง สามารถยืนยัน ได้ว่ายุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์โดยประชาชนมีส่วนร่วมเป็นยุทธศาสตร์ที่แก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมาย

2. ปัญหา อุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาคารโจรกรรมรถยนต์ผ่านชายแดนไทย

ปัญหา จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์รถจักรยานยนต์ในปัจจุบันนั้น มีรูปแบบการโจรกรรมหลากหลาย โดยเฉพาะการโจรกรรมผ่านเส้นทางทางธรรมชาติ ซึ่งจะมีปัญหาการลักลอบโจรกรรมที่มีมากกว่าเส้นทางปกติที่มีการกวดขันปราบปรามอย่างมาก โดยมีรูปแบบการโจรกรรม เช่น การโจรกรรมรถยนต์เพราะเกิดจากปัญหาสถานะเศรษฐกิจตกต่ำ การโจรกรรมรถยนต์ในลักษณะของกลุ่มเครือข่ายอาชญากรรม การโจรกรรมรถยนต์เพื่อหวังเงินประกัน ในหลากหลายมุมมองของทั้งผู้ให้ข้อมูลหลักภาครัฐและภาคเอกชนมีความเห็นว่า ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ในปัจจุบันยังคงมีอยู่ แต่อาจมีแนวโน้มที่ลดลง อีกทั้งมีรูปแบบการโจรกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ใช้วิธีการโจรกรรมรถยนต์ด้วยการเช่าหรือเช่าซื้อรถยนต์ แล้วนำไปขายยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งวิธีการนี้จะสามารถทำให้กระบวนการตรวจจับเป็นไปได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากผู้เช่าหรือผู้เช่าซื้อเป็นผู้กระทำการขักรยนต์ผ่านจุดตรวจด้วยตนเอง โดยมีสิทธิในการครอบครองรถอย่างไม่ผิดกฎหมาย ซึ่งผู้ที่เช่าหรือเช่าซื้ออาจได้รับการว่าจ้างจากขบวนการการโจรกรรมที่อยู่เบื้องหลัง ซึ่งอาจเป็นผู้มีอำนาจ ทำให้ยากต่อการสืบสวน สอบสวน และการป้องกัน หรือวิธีการหลอกเช่าซื้อ

รถยนต์ การรับจากรถยนต์ การว่าจ้างให้บุคคลอื่นออกรถแทนและนำรถออกนอก
ราชอาณาจักร เป็นต้น อีกทั้งปัญหาในปัจจุบันที่เกิดขึ้น ยังไม่ได้รับความร่วมมือกับ
หน่วยงานทั้งของภาครัฐ และภาคเอกชนเท่าที่ควร เพราะหน่วยงานภาครัฐและ
ภาคเอกชนมีความซับซ้อนในการปฏิบัติงานของหลายหน่วยงาน ทำให้การประสานงาน
ต่าง ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร รวมทั้งยังขาดความร่วมมือกับประชาชนตามแนว
ชายแดนในการให้ข้อมูลการโจรกรรมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปราบปราม
การโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสอดคล้องกับ
งานวิจัยของไพฑูรย์ อินทรรัตน์ชัยกิจ และกันยารัตน์ พิงม่วง (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง
การพัฒนารูปแบบการควบคุมปัญหาอาชญากรรมในคดีเกี่ยวกับทรัพย์ : ศึกษากรณีการ
โจรกรรมรถจักรยานยนต์ เพื่อสร้างรูปแบบการป้องกันการและเสนอแนะมาตรการใน
การควบคุมปัญหาโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยผลการศึกษา พบว่า มีการศึกษา 2
มาตรการ ในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ได้ คือ (1) มาตรการการเพิ่มความ
ยากในการก่ออาชญากรรม โดยการทราเวลลิ่งพร้อมโซ่ คล้องและมีประชาสัมพันธ์
(2) มาตรการการเพิ่มความเสี่ยงในการก่ออาชญากรรม โดยการติดกล้องโทรทัศน์วงจร
ปิดแล้วนำไปทดลองใช้ในพื้นที่เป้าหมาย พบว่า การประเมินผลการทดลองรูปแบบการ
ควบคุมปัญหาอาชญากรรม ที่ดำเนินการทดลองรูปแบบการ ควบคุมปัญหา
อาชญากรรมรถจักรยานยนต์ฯ ในพื้นที่ที่ไม่สามารถควบคุมได้ มีสัดส่วนของสถิติคดีลด
น้อยลง

อุปสรรค : การเมือง จากการสัมภาษณ์ พบว่า อุปสรรคและผลกระทบด้าน
การเมืองของการโจรกรรมรถยนต์นั้นเกิดจากขบวนการของกลุ่มผู้มีอิทธิพลทาง
การเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ประชาชนในพื้นที่หวาดกลัวในเรื่องของ
ความปลอดภัยหากมีการให้ข้อมูลกับตำรวจ ซึ่งอุปสรรคในเรื่องนี้ถือเป็นเรื่องใหญ่อัน

จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ โดยเฉพาะด้านภาพลักษณ์ด้านเสถียรภาพทางการเมือง การขาดความเชื่อมั่นต่อศักยภาพของอำนาจทางการเมืองไทย และมีมุมมองว่าอุปสรรคในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก รวมทั้งกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนผู้เป็นเจ้าของรถ และกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศบริเวณชายแดน รวมทั้งอำนาจในการตัดสินใจในระดับท้องถิ่นยังไม่ได้รับความร่วมมืออย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ จัดทำโครงการฝึกอบรม ให้องค์ความรู้ แก่พนักงานสอบสวน เกี่ยวกับคดีโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เพื่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนถึงการวางแผนความต้องการการพัฒนาบุคลากรและการประเมินผล การพัฒนาที่เชื่อมโยงสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จัดทำโครงการฝึกอบรมนักสืบคดีโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์

อุปสรรค : ด้านเศรษฐกิจ จากการสัมภาษณ์ พบว่า อุปสรรคและผลกระทบด้านเศรษฐกิจของการโจรกรรมรถยนต์นั้นเกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อประชาชนระดับล่าง โดยการรับจ้างออกรถยนต์ให้นายทุนเพื่อเป็นการชားหนี้ ส่งผลให้ตนเองเกิดภาระการผ่อนจ่ายเป็นหนี้ซ้ำซ้อน และยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของสถาบันการเงินในระดับมหภาค เกิดปัญหานี้เสีย อันจะก่อให้เกิดปัญหาการพิจารณาให้สินเชื่อซื้อรถยนต์ที่ยุ่งยากมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อผู้ขายรถยนต์ในการเรียกเก็บหนี้สินกรณีรถถูกการโจรกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิน โกศลบัณฑิตกุล (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปาง พบว่า ควรมีการส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน

การโครงการมรดกจักรยานยนต์ ส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการอยู่อย่างพอเพียง

อุปสรรค : ด้านสังคม จากการสัมภาษณ์ พบว่า อุปสรรคและผลกระทบด้านสังคมของการโครงการมรดกจักรยานยนต์นั้นเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจของประชาชนระดับล่าง ทำให้ตกเป็นเหยื่อของการถูกหลอกลวงให้เช่าหรือออกรถยนต์ เพื่อหวังเพียงผลประโยชน์จากกลุ่มขบวนการโครงการมรดกจักรยานยนต์ และส่งผลต่อสภาพสังคมที่ไม่สงบสุข รวมทั้งในด้านของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาจได้รับผลกระทบด้วย หากมองให้มุมของผู้ที่ถูกโครงการมรดกจักรยานยนต์ก็จะได้รับผลกระทบในเรื่องของภาระหนี้สินจากการผ่อนชำระรถยนต์ ผลกระทบของการเดินทาง เพราะรถยนต์ได้ถูกโครงการมรดกจักรยานยนต์ไปแล้ว อีกทั้งปัญหาทางสังคมอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาในระดับมหภาค กล่าวคือการโครงการมรดกจักรยานยนต์ผ่านขายแดนอาจเป็นขบวนการร่วมมือเกี่ยวกับยาเสพติด โดยนำรถยนต์ที่โครงการมรดกจักรยานยนต์ไปแลกกับยาเสพติด และเป็นปัญหาสังคมตามมา รวมทั้งปัญหาเรื่องผลประโยชน์ระดับชาติด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิน โกศลบัณฑิตกุล (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกัน การโครงการมรดกจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปาง พบว่า การป้องกันปัญหาการโครงการมรดกจักรยานยนต์จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ควรณรงค์ขอความร่วมมือจากประชาชนหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการแจ้งเบาะแส เหตุผิดปกติให้รีบแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทันทีหน่วยงานรับผิดชอบแจ้งข้อ มูลข่าวสารเกี่ยวกับคดีการเกิดการโครงการมรดกจักรยานยนต์หรืออาชญากรรมอื่นๆ ให้ประชาชนทราบให้มากขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มความระมัดระวังรักษา รดกจักรยานยนต์ของตนเอง ไม่จอดรถจักรยานยนต์ในที่เปลี่ยว หรือไม่มีแสงไฟไม่ให้บุคคลที่พึงรู้จักหรือบุคคลแปลกหน้ายืมรถจักรยานยนต์ไปและไม่

ประมาทในการจอตรณในที่สาธารณะ อาศัยความร่วมมือร่วมใจ ของผู้ปกครองของ เยาวชนในชุมชนมิให้ปกป้องลูกหลานของตนเองในการกระทำผิด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. ควรมีการร่วมมือกับหน่วยงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนให้มากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐมีภารกิจการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน ขาดเอกภาพ ในการดำเนินการ ส่วนภาคเอกชนก็มีหลายองค์กรแต่ละองค์กรการปฏิบัติหรือ ประสานงานก็ไม่ได้สอดคล้องกันหรือเป็นไปในรูปแบบแนวทางเดียวกัน

2. ควรมีการออกมาตรการการควบคุมปราบปรามให้สอดคล้องและทันทั่วถึงกับ รูปแบบการโจรกรรมที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างหลากหลาย

3. ควรมีการปราบปรามกลุ่มผู้มีอิทธิพลในขบวนการโจรกรรมรถยนต์อย่าง จริงจัง

4. ควรประสานความร่วมมือหรือข้อตกลงที่ชัดเจนต่อกันระหว่างไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวชายแดนติดกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ ภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์กับกลุ่มประเทศอื่น ๆ ที่มีปัญหา คล้ายคลึงกัน เพื่อนามาประกอบในการวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร อีกทั้งยัง สามารถบูรณาการรูปแบบวิธีการปราบปรามการโจรกรรมได้มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมภาคประชาชนเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลอีกมุมมองหนึ่ง อันจะนำมาซึ่งการ แก้ไขปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- นโกสินทร์ สุริยะฉาย. (2553). การพัฒนาระบบแผนที่อาชญากรรม กรณีศึกษา การ
โจรกรรมรถในพื้นที่อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม. สาขาวิชานิติ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยบุษ ปานแก้ว. (2553). วิเคราะห์ข้อมูลทางอาชญากรรมโดยใช้โปรแกรมทาง
ภูมิศาสตร์ เป็นการนำเอาข้อมูลอาชญากรรมของอำเภอชะอวด อำเภอเมือง
ในจังหวัด นครศรีธรรมราช. สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). ทฤษฎี และงานวิจัยทางอาชญาวิทยา.
กรุงเทพมหานคร : บั๊คเน็ต.
- พิสิษฐ์ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการ
จัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุสิตบัณฑิตยสถาน : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัฒน์พงศ์ มนต์ธีโรธิ์. (2550). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต4 . วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม
- ไพฑูรย์ อินทรัตน์ชัยกิจ และกันยารัตน์ พิงม่วง. (2551). การพัฒนา รูปแบบการ
ควบคุมปัญหาอาชญากรรมในคดีเกี่ยวกับทรัพย์ : ศึกษากรณีการโจรกรรม
รถจักรยานยนต์. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. สำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ.

- สาวิตรี คะลิล้วน. (2551). *การพัฒนาความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัด กองการศึกษาเทศบาลตำบลดอนหญ้านาง อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สุดสงวน สุธีสร. (2546). *อาชีววิทยาและงานสังคมสงเคราะห์.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพิน โกศลบัณฑิตกุล. (2550). *การวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรม รถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปางโดยประชาชนมีส่วนร่วม. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.*
- อุมาพร บุญเพชร. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษากับความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.*

นโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562

Labor safety Protection Policy 2011 to 2019

ยงศิลป์ คิ้วประภัสสร¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง นโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติของนายจ้าง ในการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562 และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคในการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน ในประเทศไทย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562 และศึกษาแนวทางการแก้ไขนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงานในประเทศไทย

คำสำคัญ: นโยบาย การป้องกันความปลอดภัย แรงงาน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง นโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562

Abstract

This Research aims to study Labor Safety Protection Policy since 2011 to 2019 in order to study the problems and obstacles to implementing the policy. from Employer practices In labor safety protection. To study solutions problems and barriers of the policy in Thailand. This research use a Qualitative Research to study the labor safety protection policy and to find the guidelines for solving problems in the labor safety protection policy in Thailand.

Keyword: Policy, safety Protection, Labor

บทนำ

ในรอบเกือบยี่สิบปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจไทยมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องโดยเบื้องหลังความสำเร็จทางเศรษฐกิจย่อมหนีไม่พ้นปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ หรือแรงงานภายในประเทศไทยซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักเกณฑ์และนโยบายการป้องกันด้านความปลอดภัยของแรงงานในการทำงานตามกฎหมายไทย ซึ่งความปลอดภัย ในชีวิตร่างกายทรัพย์สินเป็นสิ่งสำคัญที่มนุษย์ต่างแสวงหาเพื่อการดำรงชีวิตในสังคม ได้อย่างสงบสุขในการทำงานนอกจากการหารายได้เพื่อเลี้ยงชีพแล้วคนทำงานย่อมต้องการความปลอดภัยในการทำงานด้วยเช่นเดียวกัน ความเจ็บป่วยอันตรายจากการ ทำงานสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาโดยเฉพาะปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการนำเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์สารเคมี ยานพาหนะมาใช้ในการกระบวนการผลิตและการขนส่งสินค้า ช่วยลดอัตราการใช้แรงงานประหยัดเวลาให้แก่นายจ้างและ สถานประกอบการ

อย่างไรก็ตาม การใช้เครื่องทุ่นแรงอาจเกิดอันตรายได้เช่นเดียวคนถ้าขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้งาน ขาดการซ่อมบำรุงรักษา และการไม่ระมัดระวัง อีกทั้งการเจ็บป่วยอันตราย อาจเกิดจากสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน สภาพร่างกายจิตใจของ ลูกจ้างเอง ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับบาดเจ็บ พุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตายจากปัญหา ความไม่ปลอดภัยดังกล่าวการดูแลคุ้มครองให้คนทำงานได้รับความปลอดภัยจัดเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของรัฐสำหรับประเทศไทยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2550) ได้รับรองสิทธิของบุคคลในการได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน ในส่วนของกฎหมายแรงงานพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541ให้การคุ้มครองแรงงานเรื่องทั่วๆ ไป และมีขอบเขตจำกัดไม่สามารถกำหนดดลไกและมาตรการบริหารงานความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับกฎกระทรวงด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยจำนวน 8 ฉบับที่ประกาศใช้ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541ไม่ครอบคลุมปัญหาความปลอดภัยที่เกิดขึ้นในปีพ.ศ.2554 จึงได้มีพระราชบัญญัติความปลอดภัย อนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 กำหนดหลักเกณฑ์ ให้ นายจ้างจัดให้มีการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการด้านความปลอดภัยอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเหมาะสม (ราชกิจจานุเบกษา, 2554 หน้า 7-21) ซึ่งกฎหมายนี้ใช้บังคับกับผู้ประกอบกิจการในภาคเอกชน และ รัฐวิสาหกิจรวมถึงผู้เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการบริหาร และจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อป้องกันปัญหาการประสบอันตรายหรือบาดเจ็บของลูกจ้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้นแล ทวีความรุนแรงขึ้นปัญหาความปลอดภัยในการทำงานสะท้อนออกมาในสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยของลูกจ้าง

จากการเก็บข้อมูลของสำนักงานกองทุนเงินทดแทนสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานพ.ศ.2556 สภาวะการณ์ การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยของลูกจ้าง ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 มีจำนวนถึง 146,781 ราย (สำนักงานประกันสังคม,พ.ศ. 2556) แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการยังไม่มีระบบมาตรฐานความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้ประเทศสูญเสียทรัพยากรบุคคลอันเป็นกำลังสำคัญของชาติจากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปัญหาลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงานมีความจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สำนักความปลอดภัยแรงงาน, พ.ศ.2555) จากรายงานสถานการณ์แรงงานไตรมาส 2 ปี 2562 สภาพแวดล้อมและสภาพการทำงานที่มีความปลอดภัย อัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ในการทำงานอยู่ที่ร้อยละ 25.90 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่อยู่ร้อยละ 4.81 และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนที่อยู่ร้อยละ 24.16 ขนาดสถานประกอบการที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ขนาด 1,000 คน ขึ้นไป ขนาด 300 – 499 คน ขนาด 50 – 99 คน ขนาด 500 – 599 คน และขนาด 100 – 299 คน ตามลำดับ สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน (2) การผลิต (3) งานด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ (4) การก่อสร้าง และ (5) กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ ตามลำดับ (สถานการณ์ด้านแรงงานไตรมาส 2 ปี 2562, กองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, หน้า 2-3) จากปัญหาข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัยมีอัตราที่เพิ่มขึ้นสูงจากไตรมาสก่อนอย่างเห็นได้ชัด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของ

แรงงาน พ.ศ.2554 ถึง พ.ศ.2562 ว่านโยบายการป้องกันความปลอดภัยแรงงาน
ดังกล่าวประสบปัญหาด้านใดบ้าง

คำถามในการวิจัย

1. สถานการณ์ด้านความปลอดภัยตามนโยบายป้องกันความปลอดภัยของ
แรงงาน พ.ศ.2554 ถึง พ.ศ. 2562 มีมาตรการที่ได้มาตรฐานหรือไม่อย่างไร
2. ปัญหา อุปสรรค ในด้านความปลอดภัย ของลูกจ้างและนายจ้างมีประเด็น
ใดบ้าง
3. แนวทางการแก้ไขนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงานมี
อะไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554
ถึง พ.ศ. 2562
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติของนายจ้าง
ในการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาลูกจ้างในการป้องกันความปลอดภัย
ของแรงงาน ในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา ทำการศึกษาเรื่องนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของ
แรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562 ศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560 ในข้อเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 74 พระราชบัญญัติ
ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ของ
กระทรวงแรงงาน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนายจ้างหรือตัวแทน

นายจ้างสถาน ประกอบกิจการภาคเอกชน เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติของนายจ้างในการคุ้มครอง ความปลอดภัยของลูกจ้าง ความรู้ความเข้าใจถึงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของนายจ้าง และลูกจ้าง และปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ

ด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการในการวิจัยในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.2563 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2563

ด้านผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายจ้างหรือตัวแทนนายจ้าง สถานประกอบ กิจการภาคเอกชนและลูกจ้างของสถานประกอบการเอกชนโดยเลือก กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 10 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงผลการดำเนินนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึงพ.ศ. 2562

2. ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติของนายจ้างในการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562

3. ได้ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาลูกจ้างอุปสรรคในการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน ในประเทศไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

นายจ้าง หมายถึง ผู้จ้างทำการงานคู่กับลูกจ้าง (กฎ) บุคคลซึ่งตกลงว่าจ้างบุคคล อีกคนหนึ่งซึ่งเรียกว่าลูกจ้างให้ทำงานให้และจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้นั้น

ลูกจ้าง หมายถึงผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้าง เพื่อรับค่าจ้างโดยอยู่ภายใต้อำนาจ บังคับบัญชาของนายจ้าง หมายความว่า ลูกจ้างต้องทำงานตามที่นายจ้าง

มอบหมาย ในเวลาทำงานที่นายจ้างกำหนด และต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับการทำงานอันชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรมของนายจ้าง

แรงงาน หมายถึงในแนวคิดของวิชาเศรษฐศาสตร์แรงงาน คำว่า แรงงาน เป็นคำรวมหมายถึง ความพยายามของมนุษย์หรือการออกแรง

สิทธิแรงงาน (Labour Rights) หมายถึงสิทธิของผู้ใช้แรงงานในความสัมพันธ์ ระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง ทั้งสิทธิทางกฎหมายและสิทธิมนุษยชน เช่น อัตราค่าจ้าง จำนวนชั่วโมงการทำงานสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในที่ทำงาน สิทธิในการ จัดตั้งสหภาพแรงงาน เป็นต้น สิทธิแรงงานมักจะได้รับการรับรองโดยการออกกฎหมายว่าด้วยสิทธิแรงงาน การจำกัดชั่วโมงการทำงาน และการกำหนดอัตราค่าแรงขั้นต่ำ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะ

จากการศึกษาวรรณกรรมในเรื่องของนโยบายและนโยบายสาธารณะ ปรากฏว่า มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า “นโยบาย” (Policy) และ “นโยบายสาธารณะ” (Public Policy) ไว้หลายทัศนะ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือแนวทางการศึกษาวิเคราะห์ของแต่ละบุคคล แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วพบว่าได้ให้ความหมายในแนวทางเดียวกัน

ความหมายของนโยบาย

ไฮมานน์ และสกอตต์ (อ้างถึงใน กวีวรรณ วรรณทวี, 2550, หน้า 6-7) ให้ความหมายของคำว่านโยบาย หมายถึง ขอบเขตของเหตุและผลที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ

ความหมายของนโยบายสาธารณะ

นโยบายสาธารณะมีความหมายกว้าง และมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่มักจะใช้คำว่า “นโยบายสาธารณะ” ในการอ้างอิงถึงสิ่งหรือปรากฏการณ์ที่ไม่เหมือนกัน โดยตัวอย่างของนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายของนโยบายสาธารณะมี ดังต่อไปนี้

Dye (อ้างอิงใน กุลชญา แวนแก้ว และคณะ, 2550, หน้า 7) ได้เสนอว่านโยบายสาธารณะคือ สิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำ

แนวคิดเกี่ยวกับการนายนโยบายไปปฏิบัติ

ความหมายของการนายนโยบายไปปฏิบัติ

มีนักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้ เพรสแมน และวิลดาฟก็ กล่าวว่า การนายนโยบายไปปฏิบัติ คือ การผลิตผลลัพธ์ออกมา การทำให้สำเร็จ ซึ่งเป็ความหมายที่ทั้งสองนามาจากปทานุกรมของเวปสเตอร์ และโรเจ้ท (Webster and Roget) ทั้งสองได้ขยายความต่อไปด้วยว่า “Implementation” โดยตัวเอื่อนั้นไม่มี ความหมายที่สมบูรณ์คำถามที่ต้องตอบคือนาอะไรไปปฏิบัติ คำตอบก็คือนโยบาย นั้นคือต้องมีนโยบายเกิดขึ้นก่อนที่จะมีการนายนโยบายไปปฏิบัติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การนายนโยบายไปปฏิบัติอาจพิจารณาได้ว่าเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกาหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์กับการกระทำเพื่อให้บรรลุสิ่งที่มุ่งหวัง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

ความหมายของอาชีวอนามัยและความปลอดภัย “อาชีวอนามัย” เป็ คำสมาสระหว่าง “อาชีวะ” หรือ “อาชีพ” กับคำว่า “อนามัย” หมายถึงการดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้ประกอบอาชีพ รวมทั้งการทานำรุงและรักษาสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจให้สมบูรณ์อยู่เสมอ (ธีระพล ดิษยาธิคม, 2546) “อาชีว

อนามัย” หมายถึง ศาสตร์และศิลปะที่เกี่ยวกับการป้องกันส่งเสริม ค้ำครอง และธำรงรักษาไว้เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพมีสภาวะอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และมี ความเป็นอยู่ดีในสังคม (เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์, 2549) “ความปลอดภัย” หมายถึง สภาพที่ปราศจากภัยคุกคาม ไม่มีอันตรายและความเสี่ยงใดๆ (ปราโมช เชี่ยวชาญ, 2550)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ความหมายของพฤติกรรม พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้นผู้กระทำ จะรู้ตัวหรือไม่ก็ตามไม่ว่าคนอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตามและไม่ว่าการกระทำนั้นจะพึง ประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ตาม ดังนั้น การเดินทางขึ้นการคิดการตัดสินใจการปฏิบัติตามหน้าที่การละทิ้ง หน้าที่เป็นพฤติกรรมทั้งสิ้น (ธีระ รามสูตร, 2535)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรชาติพงษ์ รองสวัสดิ์ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ ประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จ.เชียงใหม่จำนวน 310 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การอบรม เรื่องความปลอดภัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ความปลอดภัยเพื่อความปลอดภัย ในการทำงาน รวมถึงปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงานมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมในด้านความพร้อมทางด้านร่างกาย และจิตใจของพนักงาน ส่วนปัจจัยการรับรู้ เรื่อง การจัดการความปลอดภัยใน

การทำงานทั้ง 5 คือ นโยบายด้านความปลอดภัย ความรู้ ด้านความปลอดภัย การรับรู้ ข้อมูล ข่าวสารด้านความปลอดภัย ทศนคติที่มีต่อความปลอดภัย การใส่ใจด้านความปลอดภัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ

ธนัญญา ทองนาค (2554) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยกับการประสบอันตรายของนักศึกษาในวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง เป็นสถานที่จัดการเรียน การสอนด้านอาชีพ และต้องมีการฝึกปฏิบัติงานจริงกับเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ ผลการศึกษา พบว่านักศึกษา ในวิทยาลัย ประสบอันตรายจากการฝึกปฏิบัติร้อยละ 38.93 โดยมีมือเป็นอวัยวะ ที่ได้รับอันตรายสูงสุด ร้อยละ 36.30 ซึ่งลักษณะการประสบอันตรายส่วนใหญ่เป็นบาดแผลถลอก ร้อยละ 36.64 จากการศึกษาความสัมพันธ์กับการประสบอันตรายของนักศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสถานที่ สาขาวิชา การกระทำที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และสภาพการณ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานมีความสัมพันธ์กับการประสบอันตราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งโรงฝึกงานเป็นสถานที่ที่พบการประสบอันตรายสูงสุด ร้อยละ 64.0 และนักศึกษาที่ประสบอันตรายจากการฝึกปฏิบัติงานส่วน ใหญ่อยู่ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 26.40 และในสาขาวิชาคหกรรม และบริหารธุรกิจ ร้อยละ 12.53 โดยสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่ เกิดจากการกระทำที่ต่ำกว่ามาตรฐาน คือการหยอกล้อในขณะ ปฏิบัติงาน ร้อยละ 30.14 และจากสภาพการณ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานคือ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ บกพร่อง ร้อยละ 21.23

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า นโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ.2562 มีแนวทางในการตรวจสอบด้านความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ในเรื่องการจัดให้มีการแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน และมีการแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่จะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน ในกรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ตรวจสอบการจัดให้มีการแจ้งหรือปิดประกาศคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัย บริเวณสถานที่ที่เห็นได้ง่ายในสถานประกอบกิจการ ตรวจสอบหลักฐานการจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนการเริ่มทำงาน ในกรณีที่รับลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้าง ได้รับอันตรายต่อชีวิตร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ตรวจสอบการจัดให้มีการติดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและ ลูกจ้างในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ ตรวจสอบมาตรการการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงานร่วมกันของนายจ้างทุกราย ในกรณีมีสถานประกอบกิจการหลายแห่งอยู่ร่วมกัน ตรวจสอบบทบาทหน้าที่ของลูกจ้าง หัวหน้างาน ในการป้องกันอันตราย การรายงานหรือแจ้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขและปรับปรุงเกี่ยวกับการดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด ในกรณีที่ทราบ

ถึงข้อบกพร่องหรือการขาดเสียหยาซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยตรวจสอบมาตรการการจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์ ค้คุมครองความปลอดภัยส่วนบุคคลรวมถึงมาตรการดูแลสุขภาพอุปกรณ์ฯ ให้สามารถใช้ งานได้ตามสภาพและลักษณะของงานตลอดระยะเวลาการทำงาน ตลอดจนมาตรการ การดำเนินการควบคุมหรือหยุดการทำงานเมื่อลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ฯ ดังกล่าว ซึ่ง อุปกรณ์คุ้มครอง ความปลอดภัยส่วนบุคคลต้องได้มาตรฐานตามประกาศกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานกำหนด ตรวจสอบมาตรการการดำเนินการร่วมกันของผู้รับเหมา ช้ันต้น และผู้รับเหมาช่วงตลอดสายงาน ในการจัดสถานที่ทำงานให้มีสภาพการทำงาน ที่ปลอดภัยและมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ถูกสุขลักษณะ เพื่อให้เกิดความ ปลอดภัยแก่ลูกจ้างทุกคน และตรวจสอบเอกสารสถิติการประสบอันตราย การแจ้งเมื่อ มีลูกจ้างที่เสียชีวิต การแจ้งในกรณีสถานประกอบกิจการได้รับความเสียหายหรือต้อง หยุดการผลิตหรือมีบุคคลในสถานประกอบกิจการประสบอันตราย หรือได้รับความ เสียหาย อันเนื่องมาจากเพลิงไหม้ การระเบิด สารเคมีรั่วไหล หรืออุบัติเหตุร้ายแรงอื่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยใน การทำงาน และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ และการควบคุมความ สูญเสียพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 จะเน้นในเรื่องของแนวทางการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่มีการบังคับใช้ โดย ให้บริษัท องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้สำหรับ แนวทางการแก้ไขปัญหาลุอุปสรรคในการป้องกันความปลอดภัยของแรงงานในประเทศ ไทย พบว่า แนวทางในการป้องกันการเกิดอันตรายจากการทำงานของแรงงานใน ประเทศไทยที่สามารถทำให้อัตราการเกิดลดลงได้นั้น จะต้องมีการสนับสนุนายจ้างใน เรื่องของการจัดทำแผนการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ให้ความสำคัญกับด้าน

กฎหมายโดยกำหนดให้ผู้รับผิดชอบในเรื่องกฎหมายโดยเฉพาะ เพราะกฎหมายมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหารจัดการด้านการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน สนับสนุนให้นายจ้างมีการจัดระบบการจัดการความปลอดภัยที่เหมาะสมและมีการควบคุมให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สนับสนุนให้นายจ้างและลูกจ้างรวมถึงบุคลากรด้านความปลอดภัย ได้รับการอบรมในด้านการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย มีวินัยในการปฏิบัติงาน และเกิดความเข้าใจในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด สนับสนุนให้ภาครัฐดำเนินการตรวจสอบ ดักเตือนและบังคับใช้กฎหมายตามนโยบายป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ.2554 ถึง พ.ศ. 2562 กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษานโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึงพ.ศ. 2562 มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาดังนี้

1. ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยโดยวิทยากรผู้ชำนาญการมาแนะนำการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกวิธีเพื่อให้ปลอดภัยยิ่งขึ้น และได้รับอุบัติเหตุทางการใช้เครื่องมืออันน้อยลง และเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้กับพนักงาน เมื่อพนักงานมีความรู้ในด้านความปลอดภัยก็จะนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้ภาครัฐมอบหมายให้สำนักงานประกันสังคมเป็นผู้รับผิดชอบสร้างความร่วมมือให้องค์กรต่าง ๆ จัดโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยจากการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

2. ควรออกกฎระเบียบข้อบังคับให้ชัดเจน มีมาตรการการลงโทษที่เคร่งครัดภายใต้การออกกฎระเบียบของสมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการนำนโยบายความปลอดภัยไปปฏิบัติระหว่างหน่วยงาน เพื่อประกอบในการวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร
2. ควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กร เพื่อประเมินประสิทธิภาพของนโยบายความปลอดภัย

บรรณานุกรม

- กวีวรรณ วรรณทวี. (2550). ปัญหาการนำนโยบายของกรมที่ดินไปปฏิบัติโดยสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์. รัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กุลชญา แวนแก้ว และคณะ. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนกระบวนการนโยบายสาธารณะ กรณีศึกษา : หน่วยงานส่วนภูมิภาคจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ).
- เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. (2549). ปรัชญาและแนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักความปลอดภัยในการทำงานหน่วยที่ 1-8. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช., พิมพ์ครั้งที่12.
- ธัญญา ทองนาค. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับการประสบอันตรายของนักศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ สาขา

สาธารณสุข- ศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธีระ รามสูตร. (2535). *แนวคิดและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ*.

กรุงเทพมหานคร : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ธีระพล ดิษยธิดม. (2546). *ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างในสถาน*

ประกอบการที่ได้รับการรับรอง มอก.18001 : ศึกษาเฉพาะบริษัทโตโยต้ามอเตอร์ประเทศไทย จำกัด. สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปราโมช เชี่ยวชาญ. (2550). *งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในเอกสารการสอนชุดวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยหน่วยที่ 1-7*. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, พิมพ์ครั้งที่ 5.

สถานการณ์ด้านแรงงานไตรมาส 2 ปี 2562, กองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงาน

ปลัดกระทรวงแรงงาน, หน้า 2-3

สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรม, สำนักความปลอดภัยแรงงาน. (2555). *แผน*

แม่บทความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ (พ.ศ.2555-2559).กรุงเทพมหานคร :บางกอกบลิ๊ก.

สุรชาติพงษ์ รองสวัสดิ์. (2555) ได้ศึกษาปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จ.เชียงใหม่. กรณีศึกษาเฉพาะบุคคล. บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

**นโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน
จังหวัดสมุทรปราการ**

**Policy for solving Illegal Fishing Problems Towards the Local
Fishery Group, Samutprakan Province.**

ยุพดี หวังทวีทรัพย์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน ใน จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประเมินผล ปัญหาอุปสรรค และเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงนโยบาย โดยมีกรมพัฒนาทางทะเลและชายฝั่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินนโยบาย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกลุ่มประมงพื้นบ้าน จำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการโดยเฉพาะการปลดใบเหลืองจากสหภาพยุโรป แต่ผลจากการดำเนินนโยบายได้สร้างผลกระทบเป็นวงกว้างแก่ชาวประมง โดยเฉพาะกลุ่มประมงพื้นบ้านที่ได้รับผลกระทบโดยตรงไร้การเยียวยาเหมือนกลุ่มประมงพาณิชย์ นอกจากนี้กระบวนการก่อร่างทางนโยบายยังมีปัญหาเนื่องด้วยมาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยไม่ผ่านกระบวนการปกติ

คำสำคัญ: การประเมินผลนโยบาย, กลุ่มประมงพื้นบ้าน, กรมพัฒนาทางทะเลและชายฝั่ง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง นโยบายการป้องกันความปลอดภัยของแรงงาน พ.ศ. 2554 ถึง พ.ศ. 2562

Abstract:

This research aims to study the Solving IUU Fishing Policy: On Artisanal Fisheries Groups in Samut Prakan Province. The objectives are to study about of problems and obstacles in practices. To policy evaluation and to make suggestion for policy improvement to The Department of Marine and Coastal Resources. This research is a qualitative research. By interviewing key informants includes The Officer of the Department of Marine and Coastal Resources. and a group of 8 people in Artisanal Fisheries Groups. The studies found that the Policy meets all of its objectives, especially to lift the yellow cards from the European Union. But the result of policy had a broader impact especially on the Artisanal fishermen. that have directly affected because don't get any Compensation from Government not like The Commercial fisheries Groups. And In addition, the policy-making process is also problematic because use the process through thre National Council for Peace and Order not the normal process.

Keywords: Policy Evaluation, Artisanal Fisheries, the Department of Marine and Coastal Resources

บทนำ

การทำประมงเป็นอาชีพที่สร้างรายได้แก่ประเทศในระดับจุลภาคและมหภาค โดยเฉพาะชาวประมง ไม่ว่าจะเป็นการจับสัตว์น้ำ ส่งออก แปรรูป ซึ่งการทำประมงมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยตามบันทึกของศิลาจารึกที่กล่าวถึง ‘ในนามิปลา ในนามิข้าว’ แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทยนอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำสำคัญ เช่น แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำ บางปะกง เป็นต้น แม่น้ำหลายสายล้วนไหลลงสู่อ่าวไทย การทำประมงจึงเป็นที่นิยมตั้งแต่สมัยโบราณจากหลักฐานการเก็บภาษีค่าน้ำ ภาษีอากรซึ่งเริ่มตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 (ฟาร์มไทยแลนด์, 2556, ออนไลน์)

การรัฐประหาร พ.ศ.2557 โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ส่งผลให้ประเทศไทยอยู่ภายใต้การปกครองของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้แต่งตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ทำหน้าที่พิจารณาด้านนิติบัญญัติ มีรัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมีคณะรักษาความสงบแห่งชาติทำหน้าที่รักษาความมั่นคง ในระหว่างการบริหารประเทศคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 แทนที่ด้วยรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวพ.ศ.2557 ซึ่งมีมาตรา 44 ในการนิรโทษกรรมการกระทำทั้งปวงของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สิ่งที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือการที่ประเทศไทยถูกให้ใบเหลืองจากสหภาพยุโรป (EU) เป็นการตักเตือนในการที่ประเทศไทยไม่ได้แก้ไข ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายหรือ IUU Fishing อย่างเป็นรูปธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงได้อาศัยมาตรา 44 ในการออกกฎหมายปฏิรูปการทำประมงในประเทศไทยอย่างเร่งด่วน ลดการเพิ่มขึ้นของจำนวนชาวประมงแข่งขังว่ดกับการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และปราบปรามการค้ามนุษย์ (กรมประมง, 2562, ออนไลน์)

นอกจากเรื่อง IUU Fishing แล้ว การให้ความสำคัญต่อรายงานประจำปี เรื่อง สถานการณ์การค้ามนุษย์ (TIP Report) ซึ่งเป็นรายงานที่กระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐ จัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี ตามกฎหมายว่าด้วยการปกป้องเหยื่อการค้ามนุษย์ (Trafficking Victims Protection Act of 2000 หรือ TVPA) เพื่อรายงานต่อรัฐสภาสหรัฐ ซึ่งในรายงานประจำปีดังกล่าว สหรัฐฯ ได้มีประเมินความพยายามของรัฐบาลทั่วโลกจำนวน 188 ประเทศในการจัดการกับการค้าทาสยุคใหม่ โดยมีการจัดอันดับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของประเทศต่าง ๆ เป็น 4 ระดับด้วยกัน คือ เทียร์ 1, เทียร์ 2, เทียร์ 2 ที่ต้องจับตามอง และเทียร์ 3 (Nation, 2560, ออนไลน์) ในระยะเวลา 4 ปี สหภาพยุโรปได้ปลดสถานะใบเหลืองของประเทศไทย เป็นการประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่กระบวนการในการแก้ไขการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU Fishing) ได้สร้างผลกระทบต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะในกลุ่มประมงพื้นบ้านที่ไม่มีความรู้และความเข้าใจในนโยบายของรัฐ (กรมประมง, 2562, ออนไลน์) ชาวประมงที่จับสัตว์น้ำบริเวณแม่น้ำลำคลองตามวิถีชีวิตพื้นบ้าน โดยเป็นการนำสัตว์น้ำที่ได้ไปขายหรือแลกอาหาร โดยไม่ได้ทำการประมงใหญ่โตเป็นธุรกิจ ถูกเรียกว่า ‘กลุ่มประมงพื้นบ้าน’ การทำประมงแบบเรียบง่าย ไม่มีระเบียบแบบแผน ทำตามจารีตที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา โดยถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นอกจากนี้กลุ่มประมงพื้นบ้านได้หาประมงโดยแฝงการสะท้อนอัตลักษณ์ในพื้นที่ของตน ดังเช่นกรณีของกลุ่มประมงพื้นบ้าน ตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ (ไทยตาบล, 2562, ออนไลน์)

กลุ่มประมงพื้นบ้าน ตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเขตที่แยกออกมาจากตำบลบางปู ประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหัวลำภู บ้านบางปูใหม่ บ้านยายจิว บ้านตำหรุ บ้านเสาธงบ้านกลุ่มพอกหนัง บ้านวังปลา บ้านตำหรุ บ้านใหม่

วังปลา บ้านใหม่บางปู โดยมีพื้นที่ติดทะเลที่เชื่อมต่อไปยังอ่าวไทย กลุ่มประมงพื้นบ้านบริเวณนี้ประกอบอาชีพหาประมง จับสัตว์น้ำเพื่อยังชีพในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ทำเพื่อการค้าขายและส่งออกดังเช่นกลุ่มประมงพาณิชย์ หรือ กลุ่มประมงขนาดใหญ่ (ไทยตำบล, 2562)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยการนำความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ในประเด็นเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบาย ในแง่ของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อกลุ่มประมงพื้นบ้านที่เกิดขึ้นภายหลังนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย มารวบรวมสังเคราะห์โดยผลวิจัยที่ได้จะเป็นองค์ความรู้เพื่อที่จะได้ใช้ในการอ้างอิงและต่อยอดในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการประเมินผลนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการในประเด็นผลการดำเนินงานปัญหา และอุปสรรค การบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย โดยมีสำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการเป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตเศรษฐกิจ และสังคมของกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

2. ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะกลุ่มประมงพื้นบ้าน ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษานโยบายการแก้ไขปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้านจังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างปี พ.ศ.2558 – 2562 โดยใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม พ.ศ.2563

4. ขอบเขตด้านข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกลุ่มประมงพื้นบ้านจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 8 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบการประเมินผลการดำเนินงานของนโยบายการแก้ไขปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

2. เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค ของนโยบายการแก้ไขปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

3. เพื่อนำเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเรื่องการประเมินผลนโยบาย

การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) เป็นคำที่ประกอบขึ้นจากคำว่า การประเมินผล (Evaluation) กับคำว่าโครงการ (Project) ซึ่งหมายความว่า เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์บางประการ เมื่อทำกิจกรรมนั้นตามหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้แล้ว จะบรรลุวัตถุประสงค์ในบางประการหรือหลายประการที่ตั้งไว้ หากมีกฎเกณฑ์หรือขั้นตอนหรือกระบวนการที่ดำเนินการแตกต่างกันก็อาจได้ผลลัพธ์ออกมาไม่เหมือนกัน ดังนั้นการประเมินผลนโยบายจึงเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากนโยบายสาธารณะเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์นโยบายการปฏิบัติตามนโยบาย และการประเมินผลกระทบหรือผลที่เกิดขึ้น เพื่อแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่า นโยบาย/แผนงาน/โครงการ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้แต่ต้นหรือไม่และระดับใด และการวัดต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการและเหตุผลและนาข้อมูลที่ได้มานั้นเพื่อทำการสรุปผล (วชิรวัชร งามละม่อม, 2559, ออนไลน์)

2. นโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตและส่งออก สินค้าประมงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก มีศักยภาพการผลิตสินค้าประมง ประมาณ 3 ล้านตันต่อปี มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงถึง 1 แสนล้านบาท เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2558 สหภาพยุโรปให้ใบเหลืองประเทศไทย เพื่อเป็นการเตือนอย่างเป็นทางการต่อกรณีของไทยไม่มีการแก้ไขปัญหายาอย่างเป็นรูปธรรมในการทำประมงผิดกฎหมาย หรือ IUU

Fishing เนื่องจากสหภาพยุโรปประเมินว่า ไทยไม่มีระบบควบคุมการทำประมงที่ดีพอ กฎหมายประมงของไทยล้าสมัย (สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำ สหภาพยุโรป, 2561,ออนไลน์) นับตั้งแต่ได้ใบเหลือง ไทยดำเนินการ ตามข้อเรียกร้อง ของสหภาพยุโรปทุกด้าน คือปรับปรุงกรอบกฎหมาย, การจัดทำแผนการบริหารจัดการ ด้านการประมงระดับชาติ,การสร้างระบบควบคุม ตรวจสอบ และติดตามการทำประมง , การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อออก ใบรับรองการจับสัตว์น้ำส่งออกไปยังสหภาพยุโรป (สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร ต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป, 2561, ออนไลน์)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรเทพ ทองดี ผู้วิจัยเรื่องนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้านจังหวัดสมุทรสาคร โดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประมง พื้นบ้านสัมภาษณ์แกนากลุ่มประมงพื้นบ้าน สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมประมง และการ วิจัยเชิงเอกสาร ผลการวิจัยปรากฏว่า ภายหลังการยึดอำนาจของคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ (คสช.) ได้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นเพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศ มีคณะกรรมการร่าง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยให้ก้าวเข้าสู่ ความมั่นคงมั่งคั่ง ยั่งยืน ก้าวเข้าสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัย ภายนอกและปัจจัยภายในครอบคลุมทุกมิติในสังคมไทยโดยหลักการที่เกี่ยวข้องกับการ ประมงคือการหาประมงอย่างยั่งยืนควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติภายใต้ หลักประมงสากลของนานาชาติจึงต้องมีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงภาคประมงของประเทศ ไทยก่อให้เกิดกฎหมายนโยบายต่าง ๆ ตามมา

พิมพ์ประไพ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมที่มีต่อชาวประมงพื้นบ้าน : กรณีศึกษาอ่าวตราด จังหวัดตราด ผลการวิจัยปรากฏว่าสาเหตุที่ได้รับใบเตือนครั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามระเบียบสหภาพยุโรปที่ว่าด้วยการจัดตั้งระบบของประชาคมยุโรปเพื่อป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมงผิดกฎหมายฯ รวมทั้งสถานการณ์การค้ามนุษย์ในกิจการประมง สำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหของรัฐบาลไทย เป็นไปในรูปแบบของการปรับปรุงกฎหมายประมง กฎหมายลาดับรอง การออกคำสั่งจากหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมาตรการทางกฎหมายเหล่านี้ บางประเด็นได้สร้างปัญหาและส่งผลกระทบต่อชาวประมงพื้นบ้าน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับอาชญาบัตร การทำประมง ปัญหาเกี่ยวกับการนิยามเขตทะเลนอกชายฝั่งเรือประมงพื้นบ้าน เรือไร้สัญชาติ เป็นต้น ส่วนข้อเสนอในการแก้ไขปัญห ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับวิธีการออกมาตรการแก้ไขปัญหา การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และการบรรเทาผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรการในรูปแบบต่าง ๆ

วิธีดาเนินการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาการประเมินผลนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ กลุ่มประมงพื้นบ้านจำนวน 5 คน และเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยเป็นคำถามในการสัมภาษณ์เดียวกัน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่ได้แยกเอาไว้ในแต่ละประเด็นมาวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลภายใต้หลักรัฐประศาสนศาสตร์
3. นำผลการวิเคราะห์มาสรุปผล ให้ข้อเสนอแนะ และนำเสนอ

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การประเมินผลการดำเนินงานนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้านจังหวัดสมุทรปราการ

ในด้านการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้านจังหวัดสมุทรปราการของเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีกระบวนการทำงานตามนโยบายและการประเมินผล 2 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 จำนวนคดี ในพื้นที่ของตำบลบางปูใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่เล็กประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน จึงทำให้ง่ายต่อการดำเนินนโยบาย จำนวนคดีจึงมีน้อยมากเพราะอาศัยการตักเตือนกัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีความเข้าใจถึงความลำบากของชาวบ้าน

ประการที่ 2 การตรวจความอุดมสมบูรณ์ เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีกระบวนการประเมินผลจากการดูทำขึ้นปลาและอ่าวไทย ถึงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติของสัตว์น้ำ เป็นการสะท้อนผลของการดำเนินนโยบาย

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคของนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

ในด้านปัญหาและอุปสรรคของนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งด้านเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกลุ่มประมงพื้นบ้าน มีทั้งสิ้น 2 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 การดำเนินนโยบายของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพบอุปสรรคในการดำเนินการ 2 ประการ นั่นคือ การฝ่าฝืนของกลุ่มประมงพื้นบ้านที่ยังคงลักลอบออกจับสัตว์น้ำ ไม่เกรงกลัวกฎหมาย เมื่อโดนจับกุม มีการรวมมวลชนกดดันเจ้าหน้าที่ และสภาพอากาศที่เป็นอุปสรรคในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่

ประการที่ 2 ผลกระทบต่อชาวบ้าน นโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่ดำเนินโดยรัฐบาลไทยทำให้กลุ่มประมงพื้นบ้านที่ไม่มีใบอนุญาตไม่สามารถออกเรือได้ นอกจากนี้ยังไม่รับจดทะเบียนใหม่อีกด้วย ทั้งยังไม่มีเรือเหวี่ยงที่เป็นรูปธรรม

ส่วนที่ 3 การเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ

ในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการทั้งด้านเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งและกลุ่มประมงพื้นบ้าน มีทั้งสิ้น 2 ประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 การเหวี่ยงอย่างเป็นรูปธรรม กลุ่มประมงพื้นบ้านที่ไม่มีใบอนุญาตไม่สามารถประกอบอาชีพประมงต่อไปได้อย่างถูกกฎหมาย จึงอยากได้รับการ

เขียนอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่การจัดตั้งกองทุนดอกเบี้ยถูก การสอนอาชีพ และการซื้อเรือประมง เพื่อให้กลุ่มประมงพื้นบ้านสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้

ประการที่ 2 การแก้ไขกฎหมายอย่างผ่อนปรน เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับฟังปัญหาจากกลุ่มประมงพื้นบ้าน พร้อมนำเอาข้อเสนอแนะไปเข้าร่วมการประชุมระหว่างหน่วยงานราชการ เพื่อปรับปรุงกฎหมาย ผ่อนปรน ต่อกฎหมายกลุ่มประมงพื้นบ้าน เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพประมงต่อไปได้อย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการศึกษาเรื่องนโยบายการแก้ไขปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกฎหมายกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่พบจากการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.ด้านการดำเนินนโยบาย

เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีมาตรการในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกฎหมายกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีมาตรการทั้งหมด 2 มาตรการดังต่อไปนี้

1. การตรวจตรา จับกุม เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการตรวจตราบริเวณอ่าวไทยอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดก็ได้ดำเนินการจับกุม ส่งพนักงานสอบสวน

2. การประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่าย นอกจากการจับกุมแล้ว ยังมีการประชาสัมพันธ์เป็นวงกว้าง ดึงผู้นำกลุ่มประมงพื้นบ้านเข้ามาเป็นเครือข่ายระหว่างรัฐกับกลุ่มประมงพื้นบ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตและส่งออก สินค้าประมงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก มีศักยภาพการผลิตสินค้าประมง ประมาณ 3 ล้านตันต่อปี มูลค่าการส่งออกสินค้าประมง

ถึง 1 แสนล้านบาท เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2558 สหภาพยุโรปให้ใบเหลืองประเทศไทย เพื่อเป็นการเตือนอย่างเป็นทางการต่อกรณีของไทยไม่มีการแก้ไขปัญหาย่างเป็นรูปธรรมในการทำประมงผิดกฎหมาย หรือ IUU Fishing เนื่องจาก สหภาพยุโรปประเมินว่า ไทยไม่มีระบบควบคุมการทำประมงที่ดีพอ กฎหมายประมงของไทยล้าสมัย (สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป, 2561, ออนไลน์)

นับตั้งแต่ได้ใบเหลือง ไทยดำเนินการ ตามข้อเรียกร้องของสหภาพยุโรปทุกด้าน คือ ปรับปรุงกรอบกฎหมาย, การจัดทำแผนการบริหารจัดการด้านการประมงระดับชาติ, การสร้างระบบควบคุมตรวจสอบ และติดตามการทำประมง, การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจัดการระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อออกไปรับรองการจับสัตว์น้ำส่งออกไปยังสหภาพยุโรป (สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป, 2561, ออนไลน์) การได้ใบเหลืองในครั้งนี้ ถือเป็นการปฏิรูปการประมงไทยครั้งยิ่งใหญ่ โดยมีพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และฉบับแก้ไขซึ่งมีบทลงโทษที่รุนแรงที่สุด มีโทษปรับสูงสุดถึง 30 ล้านบาท (สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป, 2561, ออนไลน์) นอกจากนี้ ประเทศไทยได้จัดทำแผนบริหารจัดการประมงระดับชาติ จัดทาระบบติดตามเรือประมง (Vessel Monitoring System หรือ VMS) ทำให้สามารถติดตามพฤติกรรมเรือประมงไทย ด้วยอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีการจัดตั้งศูนย์ PIPO (Port-in Port-out Center) ใน 22 จังหวัดชายทะเล จัดสรรอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบเรือประมงเพิ่มเติมอีกกว่า 200 ตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบเรือประมงที่ทำเทียบเรือก่อนออกไปทำประมงและหลังจากกลับจากทำประมง จัดทำระบบการออกใบอนุญาตทำประมงแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดเก็บข้อมูลใบอนุญาตระบบคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบ ใบอนุญาตผ่าน QR Code รวมถึงกำหนดให้เรือประมงติดเครื่องหมายรหัสใบอนุญาตไว้บนเรืออย่าง

เด่นชัด สามารถตรวจสอบได้ง่ายว่าเรือประมงนั้นมีใบอนุญาตหรือไม่ แม้ว่าการแก้ไข ปัญหา IUU จะทำให้ชาวประมงบางส่วนออกมาต่อต้านแต่ในระยะยาวจะส่งผลดีต่อทุก ฝ่ายเพราะการปฏิรูประบบควบคุมการทำประมงของไทยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดการทำ ประมงอย่างยั่งยืนอย่างแท้จริง (สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำ สหภาพยุโรป, 2561, ออนไลน์) สอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ ทองดี ผู้วิจัยเรื่อง นโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้านจังหวัด สมุทรสาคร โดยการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มประมงพื้นบ้าน สัมภาษณ์แกนนำกลุ่ม ประมงพื้นบ้าน สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมประมง และการวิจัยเชิงเอกสาร ผลการวิจัย ปรากฏว่า การแก้ไขปัญหาระเบิดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การ ควบคุม (IUU Fishing) ต้องอาศัยหลักนิติรัฐในการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ จึงเป็นที่มาของ พระราชบัญญัติประมง พ.ศ.2558 ถูกแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อยกระดับการปฏิรูปภาคประมง ของประเทศไทยให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มโทษเกี่ยวกับการ กระทำผิดให้รุนแรงมากยิ่งขึ้นรวมถึงให้อำนาจรัฐแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถ จัดการปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายได้เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นระนาบเดียวกัน มีมาตรฐานเดียวกันในภาคประมงทั้งกลุ่มประมงขนาดเล็กกลุ่มประมงขนาดใหญ่กลุ่ม ประมงพาณิชย์และกลุ่มประมงพื้นบ้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นการ ปฏิรูประบบราชการ มีประชาชนเป็นจุดศูนย์กลางเน้นการมีส่วนร่วมของทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะภาคประชาสังคมนโยบายการแก้ไขปัญหาระเบิดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาด การรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ไม่ได้มาจากหลักการบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประมง กระบวนการทางกฎหมายของรัฐ มิได้มาตามหลักการของประชาธิปไตยทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

2.ด้านผลการดำเนินนโยบาย

นโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน จังหวัดสมุทรปราการ มีการดำเนินนโยบายที่รวดเร็ว ไม่มีการผ่อนปรน เน้นการให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่รัฐในการจับกุม โดยการประเมินผลนโยบาย เป็นไปดังต่อไปนี้ (วชิรวีร งามละม่อม, 2559, ออนไลน์)

1. ตัววัดผล (Indicator)

ตัววัดผล คือ สิ่งที่จะใช้ในการบอกว่าการใช้ความรู้ ทักษะ และการแสดงพฤติกรรมของผู้รับการประเมินนั้นอยู่ในระดับใด เป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ในกระบวนการวัดผล โดยการวัดผลของการดำเนินนโยบายดูจากจำนวนคดีที่ลดลงและสัตว์น้ำบริเวณทำขึ้นเรือและอ่าวไทยมีความอุดมสมบูรณ์ตามระบบนิเวศทางธรรมชาติ

2. เป้าหมาย (Target)

เป้าหมาย คือ ระดับของความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ที่ต้องการให้ผู้เข้าอบรมมี และสามารถปฏิบัติได้ ในการดำเนินนโยบายมีเป้าหมายเพื่อลดสถานะใบเหลืองของสหภาพยุโรปลงประเทศไทยประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบาย

3. การเปรียบเทียบ (Comparison)

การเปรียบเทียบ คือ การนำผลที่ได้จากการวัดผลมาเทียบกับเป้าหมาย หรือเทียบกับผู้เข้าอบรมท่านอื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ จึงมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ที่กรมประมงเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบนอกจากนี้ยังต้องเปรียบเทียบในประเทศที่ได้รับสถานะใบเหลืองเช่นเดียวกัน

4. วิธีการปรับปรุงและพัฒนา (Development Method)

เมื่อทราบว่าจะวัดผลอะไร มีเป้าหมายอยู่ที่เท่าไร และระดับคะแนนที่ได้แล้ว ก็จะออกแบบวิธีการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป โดยนำผลที่ได้จากการประเมินนี้มา กำหนดเป็นเป้าหมายใหม่ในการพัฒนา ซึ่งอาจจะเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อยอดจาก โครงการเดิม เช่น การเฝ้าระวังยาเสพติดที่ได้รับผลกระทบจากนโยบาย การปรับปรุงกฎหมาย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พิมพ์ประไพ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการ รายงาน และไร้การควบคุมที่มีต่อชาวประมงพื้นบ้าน : กรณีศึกษาอ่าวตราด จังหวัด ตราด ผลการวิจัยปรากฏว่า สาเหตุที่ได้รับใบเตือนครั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยไม่ ปฏิบัติตามระเบียบ สหภาพยุโรป ที่ว่าด้วยการจัดตั้งระบบของประชาคมยุโรปเพื่อ ป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงผิดกฎหมายฯ รวมทั้งสถานการณ์การค้ามนุษย์ใน กิจกรรมประมง สำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหของรัฐบาลไทย เป็นไปในรูปแบบ ของการปรับปรุงกฎหมายประมง กฎหมายลำดับรอง การออกคำสั่งจากหน่วยงานหรือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมาตรการทางกฎหมายเหล่านี้ บางประเด็นได้สร้างปัญหาและ ส่งผลกระทบต่อชาวประมงพื้นบ้าน เช่นปัญหาเกี่ยวกับอาชญาบัตร การทำประมง ปัญหาเกี่ยวกับการนิยามเขตทะเลนอกชายฝั่ง เรือประมงพื้นบ้าน เรือไร้สัญชาติ เป็นต้น ส่วนข้อเสนอในการแก้ไขปัญห ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับวิธีการออก มาตรการแก้ไขปัญห การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และการบรรเทา ผลกระทบจากการประกาศใช้มาตรการในรูปแบบต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. เชนนโยบาย การกำหนดนโยบายต้องมีการดำเนินการตามกระบวนการอย่างถูกต้องตามการก่อตัวของนโยบายภาครัฐ เนื่องจากนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายไม่มีการศึกษาผลกระทบ มุ่งเน้นเพียงการปลดใบเหลืองเท่านั้น ทำให้มีผลกระทบต่าง ๆ ที่ตามมา

2. เชนปฏิบัติการ ดำเนินมาตรการจากเบาไปหาหนัก เริ่มจากการดักเตือนภาคทัณฑ์ ไปจนถึงการจับกุมผู้กระทำความผิด ติดต่องล้องวงจรปิดตามพื้นที่จุดเสี่ยง เพื่อกอยสอดส่องได้อย่างทันท่วงที

บรรณานุกรม

กรมประมง.(2558).อาชีพอประมง.ค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2563, จาก

[https://www.nationtv.tv/main/content/378554169/](https://www4.fisheries.go.thเนชั่น.(2560).เที่ยวร์ คืออะไร.26 กุมภาพันธ์ 2563, จาก<a href=)

พิมพ์ประไพ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา.(2560).เรื่อง ผลกระทบจากการบังคับใช้

มาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมที่มีต่อชาวประมงพื้นบ้าน :

กรณีศึกษาอ่าวตราด จังหวัดตราด.บทความวิจัยคณะรัฐศาสตร์,

มหาวิทยาลัยบูรพา

96 วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

พรเทพ ทองดี.(2563).การประเมินผลนโยบายการแก้ไขปัญหาการทำประมง
ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม ที่มีต่อกลุ่มประมงพื้นบ้าน
จังหวัดสมุทรสาคร.การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ฟาร์มไทยแลนด์.(2556).การประมง.ค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2563, จาก
<http://www.farmthailand.com/203>

วชิรวิชญ์ งามละม่อม.การประเมินผลนโยบาย.(2559). ค้นเมื่อ
26 กุมภาพันธ์ 2563, จาก[http://learningofpublic.blogspot.
com/2016/01/](http://learningofpublic.blogspot.com/2016/01/)

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป.
(2561).การค้ามนุษย์.ค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2563, จาก
<https://www.moac.go.th/foreignagri-about-structure>

แนวทางการพิจารณาและการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารรัฐศาสตร์ พิจารณาของศูนย์การเมือง สังคมและอาณาบริเวณศึกษา

วารสารรัฐศาสตร์พิจารณาเป็นวารสารที่นำเสนอบทความวิชาการ จากคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาทั่วไปทั้งภายในและภายนอกประเทศได้มีโอกาสเสนอผลงานวิชาการเพื่อเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนวิทยาการโดยเฉพาะองค์ความรู้ใหม่ในสาขารัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐประศาสนศาสตร์ สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจ การเมืองการปกครอง และเอเชียศึกษาในกรอบอาณาบริเวณศึกษา (Area Study)

ผลงานวิชาการที่รับตีพิมพ์อาจอยู่ในรูปแบบต่อไปนี้ บทพิชญ์ บทความปริทัศน์ บทความย่อ ผลงานวิชาการ และบทวิจารณ์หนังสือ เป็นต้น ต้นฉบับ (Manuscript) ที่ส่งพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องไม่เคยเผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน (ยกเว้นรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์) และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณารอตีพิมพ์ในวารสารอื่น ต้องไม่เป็นผลงานทางวิชาการที่ลอกเลียน ดัดทอนจากผลงานวิจัยของผู้อื่น ไม่มีการคัดลอกหรือชักนำให้เข้าใจผิดในผลงานหรือผลการศึกษา เรื่องที่ได้รับการตีพิมพ์ต้องผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (peer-reviewed) และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ

1. ประเภทของบทความที่รับพิจารณา

1. บทความพิเศษ
2. บทความวิชาการ
3. บทไทยพิชญ์

2. รูปแบบการเขียนบทความ

2.1 ชื่อเรื่อง ให้พิมพ์ชื่อเรื่องบทความไว้กลางหน้ากระดาษ ทั้งชื่อเรื่องภาษาไทยและชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ พร้อมใส่เครื่องหมาย * และระบุ footnote ว่าบทความนี้เขียนขึ้นมาจากวัตถุดิบใด ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.2 ชื่อผู้เขียน ใส่ชื่อผู้เขียนบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องระบุค่านำหน้าชื่อ ไว้ด้านขวาสุด พร้อมใส่เครื่องหมาย ** เพื่อระบุใน footnote ว่าผู้เขียนเป็นใคร ตำแหน่งวิชาการ (ถ้ามี) ของผู้เขียนทุกคน อยู่สถานที่ใด (ในกรณีที่มีชื่อผู้เขียนหลายคน กรุณาระบุให้ครบทุกคน)

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ไม่เกิน 250 คำ)

2.4 คำสำคัญ (Keyword) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.5 บทนำ

2.6 เนื้อหา

2.7 บทสรุป

2.8 เอกสารอ้างอิง

2.9 ประวัติการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการและสังกัด

3. การเตรียมต้นฉบับ

1. ให้ระบุชื่อผู้เขียน ยศหรือตำแหน่ง ที่อยู่หรือที่ทำงานที่สามารถติดต่อได้ พร้อมเบอร์โทรศัพท์ อีเมลล์และโทรสารที่สามารถติดต่อได้

2. ส่งต้นฉบับจำนวน 1 ชุด

3. พิมพ์โดยโปรแกรม Microsoft Word for Windows

4. ใช้อักษรแบบ TH SarabunPSK ขนาด 16 โดยใช้กระดาษ A4 พิมพ์หน้าเดียวเท่านั้น

5. ระยะห่างระหว่างบรรทัดให้ใช้ single space ความยาวของบทความไม่น้อยกว่า 15 หน้าแต่ไม่เกิน 20 หน้า รวมเอกสารอ้างอิง

6. ใช้ระบบอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association)

7. การตั้งค่าหน้ากระดาษ

- ระยะขอบบน (Top margin) 1” หรือ 2.54 เซนติเมตร
- ระยะขอบล่าง (Bottom margin) 1” หรือ 2.54 เซนติเมตร
- ระยะขอบซ้าย (Left margin) 1.5” หรือ 3.18 เซนติเมตร
- ระยะขอบขวา (Right margin) 1” หรือ 2.54 เซนติเมตร

4. การส่งต้นฉบับ

การส่งต้นฉบับสามารถทำได้หลายช่องทาง

1. ส่งต้นฉบับ 1 ชุด ไปยังกองบรรณาธิการวารสาร ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษาคณะรัฐศาสตร์ ชั้น 2 ห้อง 207 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 02-310-8483 - 89 ต่อ 127 ,096-334-9477

2. ส่งทางอีเมลมายัง

asianstudies.ru@gmail.com

โดยเขียนหัวข้ออีเมลว่า **ส่งบทความ เรื่อง.....**

3. ส่งทางออนไลน์ โดยเข้าไปกรอกใบสมัครและส่งต้นฉบับได้ที่ www.asia.ru.ac.th หรือ <http://www.asiajournal.ru.ac.th>

5. การอ้างอิงและการเขียนเอกสารอ้างอิง

กรณีที่ผู้เขียนต้องการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในเรื่อง 1) ให้ใช้วิธีการอ้างอิงในส่วนเนื้อเรื่องแบบนามปี (author-date in text citation) โดยระบุ ชื่อผู้แต่ง และปีพิมพ์ของเอกสารไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้าง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น และอาจระบุเลขหน้าของเอกสารที่อ้างด้วยก็ได้หากต้องการ 2) ให้มีการอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม (reference citation) โดยการรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนผลงานนั้นๆ จัดเรียงรายการตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ภายใต้หัวข้อ **เอกสารอ้างอิง** สำหรับผลงานวิชาการภาษาไทย หรือ **Reference** สำหรับผลงานวิชาการภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) กรณีรายการเอกสารอ้างอิงภาษาไทย ให้แปลรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษต่อท้ายรายการอ้างอิงภาษาไทยเดิม ตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิงมีดังนี้

100 วารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อเรื่อง**. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์/ผู้จัดพิมพ์.

พรพิมล ตรีโชติ. (2542). **ชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

Huntington, S. (2003). **The Clash of Civilization and the Remaking of World Order**. New York: Simon & Schuster Paperbacks.

2. วารสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). “ชื่อบทความ.” **ชื่อวารสาร** ปีที่, ฉบับที่ (เดือน): หน้าแรก-หน้าสุดท้าย

สมบัติ จันทรวงศ์. (2557). “คณาธิปไตยหรือประชาธิปไตยในอาเซียน: มุมมองของ Alexis de Tocqueville.” **วารสารเอเชียศึกษา ฉบับปฐมฤกษ์** 15,5: 23-63.

Chanrochanakit, P. (2011). “ Deforming thai Politics As Read through Thai Contemporary Art.” **Third Text** 25,4: 419-429.

3. นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์เผยแพร่). “ชื่อบทความ.” **ชื่อนิตยสาร/หนังสือพิมพ์** (วันที่ เดือน ที่) : หน้า.

มุฮัมหมัดอิลยาส หล้าปริง. (2554). “จะเอายังไงกับภาคใต้?” **มติชน** (3 มิถุนายน) : 15.

4. บทความจากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่). **ชื่อเรื่อง**. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี ที่สืบค้น, จากชื่อเว็บไซต์.

สมชาย ภาณุภาสกิจวัฒน์. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่าง AEC และประชาคมสังคมและ วัฒนธรรมอาเซียน**. ค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2557, จาก <http://www.mfa.go.th>

***** หมายเหตุ** ต้นฉบับบทความที่นำส่งจะต้องถูกต้องตามหลักเกณฑ์และคำแนะนำการเขียนที่กำหนดเท่านั้น จึงจะได้รับพิจารณาดำเนินการประเมินบทความก่อนตีพิมพ์สามารถดูรายละเอียดการจัดเตรียมต้นฉบับได้ที่ www.asia.ru.ac.th

แบบฟอร์มสมัครสมาชิกวารสารรัฐศาสตร์พิจารณา
ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วันที่.....

ชื่อ..... นามสกุล.....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

ขอสมัครสมาชิกวารสารรัฐศาสตร์พิจารณา

☐ รับวารสารรายปี 2 ฉบับ 360 บาท

เริ่มตั้งแต่ฉบับที่.....

☐ รับวารสารรายปี 4 ฉบับ 700 บาท

เริ่มตั้งแต่ฉบับที่.....

☐ รับวารสารรายปี 6 ฉบับ 1,000 บาท

เริ่มตั้งแต่ฉบับที่.....

พร้อมนี้ได้ชำระค่าสมาชิกเป็น

☐ เงินสด

☐ โอนเงินเข้าบัญชี ธนาคารทหารไทย

สาขารามคำแหง ชื่อบัญชี “ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา ม.ร.” เลขที่บัญชี 156-2-27622-8

ลงชื่อ.....

วันที่.....

วารสารรัฐศาสตร์พิจาร103

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

โปรดส่งหลักฐานและใบสมัครสมาชิกมาที่

ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา คณะรัฐศาสตร์ ชั้น 2 ห้อง 207

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 02-310-8483 - 89 ต่อ 127 ,096-334-9477

อีเมล asianstudies.ru@gmail.com เว็บไซต์ www.asia.ru.ac.th

104 วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

Subscription Form for the Journal of Political Science Critique
Centre of Politics, Social and Area Studies, Faculty of Political Science,
Ramkhamhaeng University.

Date.....

Name.....Surname.....

Address.....

.....

Tel.....Fax.....

I/We would like to subscribe to the journal for:

☐ Bi-Annually 2 Issues 360 BTH Start.....

☐ 2 Year 4 Issues 700 BTH Start.....

☐ 3 Year 6 Issues 1,000 BTH Start.....

☐ Cash

☐ Transfer to account TMB Bank Public Company Limited
Ramkhamhaeng Branch: Account Name: Centre of Politics,
Social and Area Studies. RU. No. 15-6216-50-25

Signature.....

Date...../...../.....

วารสารรัฐศาสตร์พิจาร105

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1

Please send this form and your payment confirmation to

Centre of Politics, Social and Area Studies, Faculty of Political Science,
Ramkhamhaeng University, Huamak, Bangkapi, Bangkok, 10240

Tel: 02-310-8483-89 ext.127 ,096-334-9477

E-mail. asianstudies.ru@gmail.com Website: www.asia.ru.ac.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ
ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา
วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2563.
1.วารสารรัฐศาสตร์วิจารณ์. I. ศูนย์การเมือง สังคมและอาณานิคมศึกษา, เจ้าของ. II. ชื่อเรื่อง.
ISSN 2697-598X

ที่มาภาพปก : https://www.besthdwallpaper.com/nk/nkphiraabsiikhaaw-hogging-nkphiraab-dt_th-1089.html